

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - 2013

ಅಪರಂಜಿ

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಚೇಲಾರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಎಬ್. ಎನ್. ಅನಂದ

ಶ್ರೀ ಎಬ್. ಗೋವಾಲರ್ಕಣ್ಡ

ಟಿಸ್ಟಿಗ್ಲೆಂ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಚೇಲಾರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾಗೇಶ್

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಥ್

ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಮೇಷ್ ರಾವ್

ವೀಷೇಷ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರೂಪ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶೇಖರಿರಾವ್

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪ್ರಶಾಂತ್

ಗೌರವ ಸಲಹಕಾರರು

ಶ್ರೀ ಅ.ರಾ.ಸೇ.

ಚಂಡಾ ವಿವರ:

ಜಿಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿ: ರೂ. 10/-

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂಡಾ: ರೂ. 100/-

ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಚಂಡಾ: ರೂ. 750/-

ಸಂಪರ್ಕ ಸಮಯ:

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ

ಶ್ರೀ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ.....

ಸಂಪುಟ 30

ಸಂಚಿಕೆ - 12

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - 2013

ಅಪರಂಜಿ ಕೆಡಿ

ಬ್ರಹ್ಮಾ

2

ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಶಿವಕುಮಾರ್

3

ಹಾಸ್ಯಾ ದಿನಾಯಕ

ಶ್ರೀ. ಎ.ರಾ. ಮಿತ್ರ

7

ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ

ಜ.ಶಿ. ಭೈರವನಾಟ್

13

ವೆಂಕಟರಮಣಿಗೇ ಸಂಕಟಿ... ಗಣೇಶ ಹಗ್ಗೆದ್

17

ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಜಗತ್....

ಸಿ.ಆರ್. ಸತ್ಯ

22

ತುಂತುರು

ದಂನಳ

26

ನಿತ್ಯ ಬೆಸೆಯುವ.....

ಅನಿತಾ ನರೇಶ್ ಮಂಜಿ

27

ಮೇಲೆ ಹೊಗಿದ್ದಪ್ಪ ಗೊತ್ತು

ನಂನಾಗ್ರಜ್

30

ಹುರ್ಳಿಕಟ್ಟು

ಎಚ್. ಗೋಪಾಲರ್ಕಣ್ಡ

33

ರಚತ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ....

ಎಚ್.ಹಿ. ಶ್ರವಣಾಧಿಮಿ

36

ಶುದ್ಧ ಅಸುದ್ದಿ

ಎಚ್ನೋಬ

38

ಮುಖಿಪುಟ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ - ಗುಜಾರ್

ಮುದ್ರಣ : ರವಿ ಗ್ರಾಹಿಕ್ - ಆಕ್ಷರ ಜೋಡನೆ : ಒಮ್ಮೆಗಾ ಲೇಖರ್ ಟಕ್ಸೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕೊರವಂಡಿ ಅಪರಂಜಿ ಟ್ರಿಸ್ಟ್, 36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ, 560 003. email: koravanji42@hotmail.com

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಚೇಲಾರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು, ಅಪರಂಜಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ,

ನಂ. 96, 'ಸುಕೀಶವ್' ಏರಿಯನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟೆ, 20ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮೆದಲನೇ ಫೇಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 068. ಡೊರ್ಫೆಸ್ : 080-26688488. email: belururamamurthy@gmail.com

ಅಪ್ರೇರಂಜಿ ಕಿಡಿ

● ಪ್ರಕಾಶ

ಹಲವು ಪಕ್ಕಗಳಿಗೆ R.T.I. ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ - ಸುದ್ದಿ

- ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಟಾಟ ಆಡುವಾಗ "time out" ಅಂತ ಕೊಗುತ್ತಿದ್ದುದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತೇ !!

★★★

ಜೆ.ಡಿ.ಎಸ್. - ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಮೈತ್ರಿ : ಮುಗಿಯದ ಗೊಂದಲ - ಶೀಫ್‌ರೆಕೆ

- ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಮೊಣ್ಣೆ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾತ್ಮ !!

★★★

ಆಕ್ರಮ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಿಷೇಧ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಹೀರೆ - ಶೀಫ್‌ರೆಕೆ

- ಮರಳು ವಿವಾದ ಮರುಕಳಿಸಿದಂತಿದೆ !!

★★★

ಸ್ವಯಂ ಸಮ್ಮೋಹನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶಿಬಿರ - ಸುದ್ದಿ

- ಮಲ್ವವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂತೆ !!

★★★

ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರ್‌ಗೆ ಸಾಫ್ : ಮತಾಧಿಪತಿಗಳ ಆಗ್ರಹ - ಸುದ್ದಿ

- ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಏಕೆ ?!

★★★

R.T.I. ಕಾಯಿದೆ : ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಕಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ - ಶೀಫ್‌ರೆಕೆ

- ಅತ್ಯಾವಲೋಕನ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಇರಬೇಕು !!

★★★

ಬಂಗಾರ ಬಹು ದುಬಾರಿ - ಸುದ್ದಿ

- ನಮಗಂತೂ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ !!

★★★

ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲೇ ವಿಫಲವಾದ "ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ" - ಪತ್ರಿಕೆ

- ಇಷ್ಟಶೃಂಗರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು !!

★★★

“ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ”

ಸೆಲ್ಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಸ್ವಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದವರು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕರ್ಮಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಕರ್ಮಕಾರಿಗಳ ವರದನೆಯ ದಿನ. ಅಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಾಗಚಂದ್ರ, ಹರಿಹರ, ಚಾಮರಸ, ಲಕ್ಷ್ಮಿತೇ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞ ಇವರುಗಳ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಬಹು ಸೋಗಸಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದರು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಪಾಲ್ಯಾರ್ಕ ಸೋಮನಾಥನ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶರ್ತಕ ಮತ್ತು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ನನಗೆ ಈ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪರಿಚಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದ್ದಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳುವಂತಾಯಿತು. ನನನ್ನ ಬೆರಗುಗೋಳಿಸಿದ ಹಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅಂದಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವ ಯತ್ನ ವಿಂಡಿತ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಅಂದಿನ ಇಡೀ ದಿನದ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕವಿಪ್ರತಿಭೇಯ ಹಲವು ಸೇಳಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೇಲಕು ಹಾಕುವ ಯತ್ನ ಅಷ್ಟೇ.

ನಾಗಚಂದ್ರ ಕವಿ ಬರೆದಿರುವ ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತ ಪುರಾಣ ಕೃತಿಯಿಂದ “ಬಿದಿಯಂ ಮೀರಿಗುಮೆ ಪರರ ಪೇಳ್ಳಪದೇಶಂ” ಎಂಬ ಭಾಗಗನ್ನು ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ಗಣೇಶ್ ಅವರು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಒಯ್ಯಿವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದು. ಜೇನ ರಾಮಾಯಣ ನಮಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ವಾಲ್ಯಾಕಿ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಭಿನ್ನ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ತಂಗಿ ಶೂಪರನವಿ ಅಲ್ಲ. ಅವಳ ಹೆಸರು ಚಂದ್ರನವಿ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಒಂದು ಪೂದೆಯನ್ನು ಕ್ತಿಯಿಂದ ಸವರಲು ಹೋಗಿ ತನಗೇ ತಿಳಿಯೇ ಆ ಪೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಚಂದ್ರನವಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡು ಚಂದ್ರನವಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ರಾವಣನನ್ನು ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಹೆಸರು ಬಲಭದ್ರ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಹೆಸರು ವಾಸುದೇವ. ಇಲ್ಲಿ ಸೀತೆಗೆ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಪರಾಕ್ರಮ ಅಣ್ಣ ಬೇರೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಚೆನ್ನದ ಜಿಂಕೆ ಈ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿದ್ದು. ಖರದೊಷಣರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹೋರಡುತ್ತಾನೆ. ಹೋರಡುವ ಮುಂಚೆ “ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ತೋಕಾರ ಮಾಡುವೆ. ಆಗ ನೀನು ನನ್ನ ನೇರವಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ತೀಚಾವಣಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಮನಿಧ್ಯದೇ ಬಂದು ರಾಮನೊಂದಿಗಿದ್ದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ತಳಿತಳಿಸಿ ಪೋಳೆಯೆ ಸೀತೆಯ
ಚೆಳ ನಯನಂ ಖಚರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಚಿತ್ರಂ
ಕೊಳೆದೊಳಗೆಳವಾಳೆ ತೆರಂ
ಬೋಳೆವಂತೆ ಕಲಂಕಿ ಕದಡಿತ್ತಾ ಕ್ಷಣದೊಳ್ಳಾ

ಧಳಿಧಳಿನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೀತೆಯ ಚಂಚಲ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಕೊಳೆದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವ ಎಳೆಯ ಮೀನುಗಳಂತೆ ಗಗನ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ರಾವಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮನ ಕಲಿಕ ಕದಡಿ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕೆವಿ. ಸೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ರಾವಣನ ಮನಸ್ಸು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿದ್ದು ನಿಜ. ನಾಗಚಂದ್ರ ಇದನ್ನು ರಾವಣನ ತಪ್ಪು ಎನ್ನಪುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತವಾಗಿರುವ ಸಾಗರದಲ್ಲೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಚಂಡಮಾರುತನ ದಸೆಯಿಂದ ಭಯಂಕರ ಅಲೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವಾಗ ರಾವಣನ ಮನಸ್ಸು ಕಲಿಕದ್ದು ಸಹಜವೇ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ನಾಗಚಂದ್ರ. ಆದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಮನಸ್ಸಾಗ್ಗೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವವರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವನು ನಿಇನು. ನಿಇನೇ ಹಿಂಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರಾರು? ಸಮುದ್ರದ ನೀರೇ ಬಿಸಿಯಾದರೆ, ಬೆರೆಸಲು ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವುದು? ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಅವನ ಮನಸ್ಸಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮದನನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ರಾವಣಿಗೆ ಈ ಬುದ್ಧಿವಾದ ರುಚಿಸದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವ ಉಪದೇಶ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮೀರಲಾಗುವುದೇ?

ಹರಿಹರನ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ “ಪುಸಿ ದಿಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುದೆ” ಎಂಬ ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಐ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪರಶಿವನನ್ನು ವರಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾರ್ವತಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಶಂಭು ವಟುವಿನ ವೇಷವನ್ನು ತಳಿದು ಅವಶಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅವಳ ಒಲಿವಿನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಪರಿಣ್ಣಿಸುವ ಆತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಅವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಲಿಯ ಚರ್ಮದ ಉಡುಗೆ, ಹಾವೇ ಅವನ ಆಭರಣ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಾದ ಕಣ್ಣು ತಲೆಬುರುಡೆಗಳ ಮಾಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊಂದಿರುವ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರುವ ಬದಲು ಅವನನ್ನೇ ವರಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವೆಯೇಕೆ? ಎಂದು ಶಿವ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಂದ ವಿಚಲಿತವಾಗದು. ವಟುವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವಳು “ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಕೋಪ ಸಲ್ಲು ಆದರೂ ನಿಇನು ಪತಿ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸೃಂಜಿಸಬಾರದು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಿರಿಸುತ್ತೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಭೂತಿಯ ಉಂಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿವನ್ತರೆ ಜೋರಾಗಿ ಎಸೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಾತ್ತಿಕ ಕೋಪದ ಮುಂದೆ ಶಂಭುವು ತಳಿದಿದ್ದ ವಟುವಿನ ವೇಷ ಕರಗಿ ಅವನ ನಿಜ ರೂಪ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿಕೊಡಗುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳು ಆಗ ಪ್ರಷ್ಣ ಪ್ರಷ್ಣಿಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸರಿದುದು ಪುಸಿವೇಷದ ತರೆ
ಸುರಿದು ಕೆಯ್ಲಿರ ತೆರದೆ ಪೂರಳಿ, ಸರಿಸಂ
ಬರಿದು ಜೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲದ
ಪರಿಯಿಂ ಮುಳಿದಿಟ್ಟಿ ಭಸಿತಮದೆ ಮದುವೆಯವೋಲ್

ಶಿವನ ಸುಳಿನ ವೇಷದ ತರೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಧಾರೆ ಎರೆಯುವ ನೀರಿನಂತೆ ಪ್ರಷ್ಟ ಗಳು ಮಳಿಗರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೋಪದಿಂದ ಎಸೆದ ವಿಭೂತಿಯ ಚೂರುಗಳು ಜೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಗಿರಿಜಯ ವಿವಾಹ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಹರಿಹರ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಕಾನಾಡರ ಹಯವದನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪದ್ಧನಿ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪಿಗೆ ಒಂತು. ಸುಮೃದ್ಧಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಜನರ ಗುಂಪು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೊದಿರುವ ಶಾಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಚಪ್ಪರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ವಾಲಗ ಉಂಡಿಸಿ ಅವಳ ಮದುವೆಯನ್ನು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಲೂರಿ ಕಾವ್ಯದ ಸೌಬಗನ್ನು ಓದಿಯೇ ಸವಿಯಬೇಕು.

ಚಾಮರಸನ ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗದ ಹೆಸರು, “ಸಿದ್ಧಾದೋಡ ಕುರುಹದಾವುದು?” ಇದನ್ನು ನಮಗೆ ವಿವರಿಸಿದವರು ಡಾ. ಪಿ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಚಾಮರಸ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಮುಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಹು ರಮ್ಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ಆರಿಸಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋರಕ್ಷ ಎಂಬ ಆಫೋರಿಯೋಂಡಿಗೆ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಸಂಖಾದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಫೋರಿಗಳು ನಾಥಪಂಥದವರು. ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ವಜ್ರದಂತೆ ಕರಿಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಸಾವಿಲ್ಲದ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಪಂಥದವರ ಉದ್ದೇಶ. ಒಮ್ಮೆ ಗೋರಕ್ಷ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಬರವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಸಿದ್ಧಪುರುಷ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವ ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಗರ್ವ ಇವನಿಗೆ. ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ಇವನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಗೋರಕ್ಷ, “ಇಗೋ ನನ್ನ ವಜ್ರದಂತಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾತವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಞ್ಜೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸು. ಇಗೋ ಈ ಹರಿತವಾದ ಖಿಡ್ಡದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಅತಿ ಜೋರಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಬಲವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡು. ನನ್ನ ಒಂದು ಕೂದಲೂ ಕೊಂಕುಪುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಪಂಥಾಹ್ವನ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಮ ಖಿಡ್ಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಗೋರಕ್ಷನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದಂತೆ ಖಿಣಿಲ್ಲ ಶಬ್ದವಾಗುತ್ತಿತೇ ಏನಹ ಅವನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಮ ಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಸುಡುತ್ತಾನೆ. ಗೋರಕ್ಷ ಗರ್ವದಿಂದ ನಗುತ್ತಾ “ನೋಡಿಯಾ, ನನ್ನ ದೇಹ ವಜ್ರದಂತಿದೆ. ನೀನು ಸಿದ್ಧಪುರುಷ ಎಂದು ಜನರು ನಿನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಸಿದ್ಧಾಗಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಅದರ ಕುರುಹನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲೆಯಾ?” ಎಂಬ ಸವಾಲನ್ನು

ಅಲ್ಲಮನಿಗೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಮ ಗೋರಕ್ಷಣನ್ನು ಕುರಿತು, “ಇದೇ ವಿಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸು” ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೋರಕ್ಷ ತನ್ನ ವಿಧಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅಲ್ಲಮನ ದೇಹ ವಿಧಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಒಡ್ಡುಪಡಿಲ್ಲ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ತಿ ಹಾಯುವಂತೆ ವಿಧ ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಹಾಯುತ್ತದೆ. “ನಿನ್ನ ಹೊಯಿದೊಡೆ ಬಯಲ ಹೊಯಿದಂತೆ. ನುಣಿಚಿ ನುಣಿನ್ನೆ ಕಚೆಗೆ ವಿಂಡೆಯ ಜುಣಿಗಿ ಹೋಯಿತು (ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಬಯಲನ್ನು ಹೊಡೆದಂತೆ. ವಿಧವು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ)” ಎಂದು ಪ್ರಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಗೋರಕ್ಷ. ಈ ಮಹಿಮೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ತಿಳಿಸು ಎಂದು ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಮನ ಉತ್ತರ ಇದು.

ಕಾಯ ಬಲಿದರೆ ಭಾಯೆ ಬಲಿಪುದು
ಮಾಯೆ ಬಲಿದೆಡೆ ಭಾಯೆ ಬಲಿಪುದು
ಕಾಯ ಮಾಯಾ ಭಾಯೆ ಬಲಿದರೆ ಸಿದ್ಧತನವಲ್ಲು
ಕಾಯ ಮಾಯಾ ಭಾಯದಾಗಿನ
ದಾಯವನು ಕಳೆದುಳಿದನಾದೊಡೆ
ರಾಯನಾಶನು ಸಿದ್ಧರಲಿ ಗೋರಕ್ಷ ಕೇಳಿಂದ

ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಇದೆ. ಭಾಯೆ, ಕಾಯ ಮತ್ತು ಮಾಯೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳು. ಭಾಯೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾಲ್ಪ ದೇಹ (gross body). ಕಾಯ ಎಂದರೆ ಸೊಕ್ಕೆ ಶರೀರ (subtle body). ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾಯಾ ಶರೀರ (causal body). ಈ ಮೂರು ದೇಹಗಳ ಉಪಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗುಪುದು ಸಿದ್ಧತನ ಅಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಹಂಗನ್ನು ತೋರೆದು ಅನಂತರವೂ ಉಳಿಯುವಂತಾದರೆ ಅಂತಹವನು ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಹೇ ಗೋರಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು.

ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಆ ಕಮ್ಮುಡಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಿನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕಿನ್ನರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಂದಂತಾಯಿತು.

ಶಿವಕುಮಾರ್

ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೆ ಮನಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವನ ಷರಣಸಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ನೇಹಿತ ಅಜ್ಞರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ಏನಿದು ಷಟುಂ ಬಗೆದು ಹಾಗೇ ಹಾಕೊಂಡು ಬಂದಿದೀಯಾ ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಇದನ್ನು ಇವತ್ತೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಲೇಬಲ್ ನಲ್ಲಿ ವಾಣ್ ಅಂಡ್ ವೆರ್ ಅಂತ ಬರೆದಿತ್ತು ಅಂದ.

ಹಾಸ್ಯಾಧಿನಾಯಕ

- ಪ್ರೆಲ್ ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ

ಡಿ. ನಾರಾಯಣರ ‘ವಿನೋದ’ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಈ ಗಣಪನೇ ವಿನೋದದ, ಹಾಸ್ಯದ, ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಅಧಿಕೀರಣಾರ್ಥಿಯರಿಂದ ಏನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಿಯ ತುಂಟ ಮುಖ, ಸೊಂಡಿಲೊಳಗಿನಿಂದ ನಗೆಗಾಳಿಯನ್ನು ತೂರುವ ಚೆಷ್ಟೆಯ ಭಂಗಿ, ರಾಜಕಾರಣೆಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಗಲದ ತರೆದ ಕಿವಿ, ಭಾರಿಯ ಆಹಾರದ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಬಾಯಿ, ಮುರಿಸಿಕೊಂಡ ಹಲ್ಲು ಟ್ರಾಕ್ಟರನೇರಬಲ್ಲ ದೇಹದಾಢ್ರ್ಯಾ ಇದ್ದರೂ ಇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಏರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಂಚಾರಿ ಬುದ್ಧಿ 21 ನಮ್ಮಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹುಕಾರೀ ಗತ್ತು, ಮೋದಕ ಕಡುಬುಗಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನುಂಗುವ ತಾಕತ್ತು ಇವೆಲ್ಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಬೀಗಿರುವ ನಮ್ಮು ಗಣಪನೇ ಹಾಸ್ಯಾಧಿನಾಯಕ ಎಂದು ಅನಿಸಿತ್ತು. ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವ ಈ ತುಂಟ ಚೆಷ್ಟೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅನಂದವರ್ಧನ ಹೇಳುವ ದ್ವಿನಿಗಳೆಲ್ಲ ಈತನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವನ ಸೊಂಡಿಲು, ನೀಳ ಮೂಗನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯಗಳಲ್ಲಾ ಮೂಗು ತೂರಿಸುವ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಬೇಕೆ? ವಾಸನೆ ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲ ಹದ್ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಾ ಆಯಿತು. ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಂಡು ದಿನಪೂರ್ವ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗುವಪ್ಪುತ್ತಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅವನಿಗಿದೆ. ಮತಸ್ಸಾಮಿಗಳ ಚುರುಕು ಸಂಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ದ್ವಿನಿ ಹೊರಟು ಅನಂದವಾಯಿತು. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹಾವಿನ ಹಲ್ಲನ್ನೇನೋ ಮುರಿದು ಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೂ ತನ್ನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಏಕೆ ಮುರಿದುಕೊಂಡ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಅವನ ಸೋದರಮಾವ ಹರಿಹರನೇ ಮುರಿದು ಹಾಕಿದ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಗಣೇಶನ ದಂತ ಭಗ್ಗುದ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ದಂತ ಕಂಬೆಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯವೇಕೋ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸೈಜವಾದ ದಂತಕಂಬೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೋಡಿಸುತ್ತುಲೇ ಇದ್ದೇನೆ.

ವಿನೋದದ, ಹಾಸ್ಯದ,
ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಅಧಿಕೀರಣ ಈ
ನಮ್ಮ ಗಣಪ

ಇರಲಿ, ಅವನ ಕಿವಿ ಉರಗಲ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ? ಲೊಕವಾರ್ತೆಯೆಲ್ಲ ಆತನ ಕಿವಿಯ ಕಣಿವೆಯೊಳಗೆ ಇಳಿದು ಸಮಾಖಾರವನ್ನು ತಲುಪಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ಕರೆಳಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ‘ಅಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಒಡಕು ಬಾಯಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಗಣಪನ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರು. ನಾನು ಹೇಳಲಾ? ನಿಜವಾಗಿ ಗಣಪ

ಸಹ್ಯದರ್ಶಿ. ಕೀವಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಕೇಳುವ ಸುಗುಣ ಶೀಲ ಅವನು. ಕಷ್ಟ ಸುಖಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವವನು ಗಣಪ. ಅಂಥವರಿಂದಲೇ ವಿಷ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ? ಪಾಪ. ಹಿ ಈಸ್ ಸಫರಿಂಗ್ ಪ್ರಂ ಅನ್ ಎನ್‌ಲಾಜಿಂ ಹಾಟ್‌ಎ. ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಬಿಟ್ಟೆ

ಗಣಪನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ತ್ರಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಸಾಕು ನನ್ನಾಕೆ ನನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನೇ ಕೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ. “ನಿಮಗಂತೂ ತಿನ್ನುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಗಣೇಶನ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ನಿಮಗೆ? ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಕಾಡಿನ ತ್ರಣ ಸಂಪತ್ತು, ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣ ಹಾಕಬೇಡಿ” ಎಂದು ದಬಾಯಿಸಿದಳು. ಮತ್ತೆ “ತುಂಬಿದುದೆ ಶೋಕ ಜಗೆ ಎಂದು ನೀವೇ ಕಾಳಿದಾಸನ ಮಾತನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲ” ಎನ್ನಬೇಕೆ ನನ್ನಾಕೆ?

ಇನ್ನು ಇಲಿಯಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಏಕೆ? ಎಂದು ನನ್ನ ಎಂಎಲೋ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವನು ಗಹಗಿಸಿ ನಕ್ಕಬಿಟ್ಟೆ “ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂತೆ ಅವನದೂ ಸುರಂಗ ವ್ಯವಹಾರ. ನಾವೆಲ್ಲ ಗುಟಾಗ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸ್ವಿಡ್ಡರ್ ಲೆಂಡ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೂಡ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನ್ನ ಕೊರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಗಣಪ ತನಗೆ ಕಾರನ್ನ ಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥೋಮತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಬಹುದು” ಎಂದ. ನನಗೆ ರೇಗಿತು. “ನೋಡಿ ನೀವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಣಪನಿಗೆ ಹೋಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಆ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟಾಷ್ಟಗಳ ಅಹವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವರನ್ನು ತುಂಬ ಕನಿಕರದಿಂದ ವಿಭಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬುತ್ತಾನೆ. ‘ಸಂಕಪ್ಪಾರ ಗಣಪತಿ’ ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕ ನಾಮ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಸ್ವೇಜ ರಾಜಕಾರಣಿಯಲ್ಲವೇ? ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಹೊರಟು ಹೋದೆ.

ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಗಣಪನೇ ಹಾಸ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಏಕೆ ಗೊತ್ತೇ? ಮೋದಕವೇ ಅವನ ಆಹಾರವಲ್ಲವೇ? ಅದು ಮೋದಕವಲ್ಲ ‘ಮೋದ-ಕಿ’ ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ? ಇನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷೇ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಪುತಿನ ಕವಿ ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ ಎಂಬ ದೀರ್ಘ ಕಾವ್ಯವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಓದಿ ಓಡಿ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಏನೋದ ಶೀಲ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪದ್ಯ ನೋಡಿ. ಈಗಿನ ಹಾಸ್ಯಗಾರರು ಇಂಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಬುದ್ಧಿಯ ನೀಡ್ಯೆ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ

ಸಿದ್ಧಿಯ ತೋರ್ಯೆ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ

ವಿಷ್ಣುವಿಬಾರಕ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ

ಹೆಗ್ಗಣವೇರುವ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ

ಅನೆಯ ಮೊಗವಾಡವ ಧರಿಸಿದವನೇ

ಜೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಾಗರ ಬಿಗಿದವನೇ

ಶತಿಪೋರನ ನಗೆಗಿಂಬಾದವನೇ

ದಯಮಾಡಯ್ಯ ದಂತಾಯುಧನೇ

ಪುತಿನ ಗಣಪನಿಗೆ ‘ನಿನಗೆಂದಿಗೆ ಮದುವೆ?’ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು

ಲಂಬೋದರಗೇತಕೆ ತರುಳೋದರೆ

ಹುಂಭರಿರಂಗೇತಕೆ ಬಿಂಬಾಧರೆ?

.... ನನ್ನನುನೆನೆಯುತ ನಾನೇ ನಗುವೆ

.... ಈ ನಿಡು ಮೂಗನು ನಾನೇ ಬಯಸಿದೆ

.... ಈ ಶರುಕಂಗಳ ನಾನೇ ಬಗೆದೆ

ಗುಟ್ಟಕಾಲು ಪೇರುದರಕ್ಕೂಲಿದೆ

ವಾಹನಕೆಲಿಯನು ನಾನಾರಿಸಿದೆ

ಎಡರೋಡೆತನವನು ನಾನೆ ವರಿಸಿದೆ ಎನ್ನಬೇಕೆ?

ತಮ್ಮ ಮತ್ತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಪ್ರಾಜೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಪುತಿನ ಅವರು ಗಣಪನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಗಣನಾಧನ ಆರಾಧಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಪುತಿನಿರಿಗೆ ತನ್ನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಗಣಪನು ಹಾಸ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಸಾರವನ್ನೇ ಎರೆದು ಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ಭೂಕರ ರಸಸಂಯುಕರ ಮಾಡಿ
ನ ಲಿಸುವದನ್ನಿಯ ಸರಸದ ಮೋಡಿ

ಪ್ರತಿನರವರ ‘ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ’ ನಿಜವಾದ ಹಾಸ್ಯ ತ್ವಿಯ ಗಣೇಶನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದಿ ನಮಗಳಿ ಹಷ್ಟಂ
ನವಚೈತನ್ಯದ ವಿದ್ಯತ್ ಸ್ವರ್ತಂ
ಬಗೆಬ್ರಹ್ಮ ಸದ್ಭಾವೋತ್ಸಾಹಂ

ಸುಮೃಂ ಜೋಕುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಗೆಹಾಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಆರಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿನರಂಧರ ಗಣೇಶ ಚಿಂತನೆಯ ಹಾಸ್ಯಗಳಿಯನ್ನು ಅಪರೂಪಕ್ಕಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಗಮನಿಸುವುದು ಒಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಆಗ ಹೊಳೆಯುವುದೇನು ಗೂತ್ತೇ? ಗಣಪತಿಯ ವಕ್ತತೆ ದೇಹ ವಕ್ತತೆಯಲ್ಲ, ವಕ್ತಗಳಿಯ ಮಾತಿನ ಚಿಂತನೆಯ ವಕ್ತತೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಕೊಳ್ಳಬಾಕತನ

ಬೆಲೆ ಕಮ್ಮಿಯೆಂದು ಐನನಾನ್ನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಮುಹಿಪಂಚಮಿ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಕು - ಕನ್ನಾಮಣಿಯಾಕೆ - ಥಿಂಥಿಂಸುವೇ ತೊಟ್ಟಿಲೊಂದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಬಲು ಆದರದಿಂದ ಅದನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಳರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಮಿಳನಾಕೆ ತಮಿಳನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತಾಡಿಸಿದೆ, ನನಗೆ ತಿಂಡಷ್ಟು ತಮಿಳನಲ್ಲ - ಎನ್ನಾಂಗೋಂ ಮಿನ್ ಸೋಂ ಸೋಂ, ನಿಂಂಗ್ ಈ ತೊಟ್ಟಿಲು ಏಕಿವಾಂಗಿ ನಿಂಗೋಂ ಕಲ್ಯಾಣಮೇಂ ಇಲ್ಲಿಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ನೋಡೊಂಕೆ ಬಲು ಚೆನಾಗಿತ್ತು ಬೆಲೆ ಅಗ್ನಾವಾಗಿತ್ತು. ನೂರೇ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಈಗ ದುಃಖ ಆಗ್ನಾ ಇದೆ. ತೊಟ್ಟಿಲು ತುಂಬೊಂ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರ್ತಿಲ್ಲ ಮಾರಿಜಡೊಂ ಅನಿಸಿದೆ ಆದರೆ ಕೊಳ್ಳಿಂದು ಯಾರು ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಲುಜಿದಳು

(ರಾಶಿ ಅವರ “ಕೊರವಂಜಯ ಪಡುವಣ ಯಾತ್ರೆ” ಯಂದ)

ಪ್ರಸ್ತರ ಪರಿಚಯ

ಶೈಲಿಕ್ರಿಯಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಿಂಫೋನಿ

ಅಂತಿಮ - ಚಿತ್ರಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ಪ್ರಕಾಶಕರು - ಪ್ರಕಾಶ ಶಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪ್ತಾಸ್ವವಿರುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಚಿತ್ರಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ತಮ್ಮ ‘ಕೇರಿನಿಧಿ ಕೇಸರಿ ಸಿಂಫೋನಿ’ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೋಗಸಾದ, ಕುಶಾಹಲಕರವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತ ಒದುಗನನ್ನು ಹಿಡಿದಿದುವ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವರದು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಲಿ, ದೇಶದೊಂದಿಗಳ ಅಟ್ಟಾಸವನಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವೈಭವೀಕರಿಸದೆ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವಗಳ ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಚರಿತ್ರೆ ಮರುಕಳಸುತ್ತದೆ’ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವಗಳು ಒಂದೆ. ಏರೋಸಾರ್ಕೋ ನಂತಹ ಚಿರಂಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವನ ನಡತೆ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಹಿಸ್ಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನಿಸುವುದು.

ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದಿದುವಾಗ ವರ್ತಮಾನದ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷಾಗಿ, ಆಸೂಯೆಯಿಂದಾಗಿ, ದ್ವೇಷಕ್ಷಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಇಳಿಯುವ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪಂಗಡಗಳು ಕೇವಲ ನೇಪಮಾತ್ರ. ಎರಡೂ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯರು, ಕೆಟ್ಟಪರು ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ ಮುಸಲ್ಮಾನನನ್ನು ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನನ್ನು ಹಿಂದೂ ಒಬ್ಬ ಕಾಪಾಡಿದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಸರಿ ಎಂಬ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸರದಾರ್ ಆಸ್ತಾಂ ಜಾನ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಿತಾರಿ ನಡಸುವ ವೆಂಟರಾವ್, ಸುಭಾನ್, ಶಿವನಾಯಕ, ರಂಗಪ್ಪಂತಹವರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ನಾಯಕನ ಯಶಸ್ವಿನ ಹಿಂದೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಎರಡಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಇಡೀ ತಂಡವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಕುತಾಯಿ ರುಕ್ಷಿನೆ, ಆಕ್ಷನ ಸಾಫ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೆಳೆಸಿದ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಜೀವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೋರಾಡಿದ ಅನ್ವಯಾನದ ಭಕ್ತಿದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕಿ ಸುಲೋಜನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೀರೇವೆಂದರೆ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಸ್ತಾಂ ಗಮಕಿ ಇರುವ ಕಲ್ಪನೆ ಅದ್ಭುತ. ‘ಗಧಾಯುದ್ಧ’ ಪ್ರಸಂಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೋಧರನ್ನು

ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕೆ ನಿಂತ ಪ್ರೇಂಚ್ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಹಾಡಿದ ಯುದ್ಧರಾಗದ ವಾಚನಗಳು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ.

ವೀರರಸವನ್ನು ವಿಜ್ಞಂಭಿಸಿ ಹೇಳುವಾಗಲು ಲೇಖಿಕಿಯ ತಾಯಿಹೃದಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವೀರರ ಮಣಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ಸತ್ರಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸತಿಸಹಗಮನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ನಂಜಪ್ಪಯ್ಯ ಅನಾಥ ಶಿಶು ‘ಕೇಸರಿಯನ್ನ ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ವೀರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಸೇವೆಗೆ ಅಣಿ ಮಾಡಲು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಮುಡುಕುತ್ತಾ “ಎಂದೋ ಸತ್ತವನ ಕನಸಿಗಾಗಿ ಇಂದು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ (ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಾದ ರನ್ನ ಪೂನ್ನರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕುಮಾಗ ಕೇಸರಿ) ಒತ್ತೆ ಇಡಲು ಒವ್ವುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿತ್ವಾಮೋಹದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಆದ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಿ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಉರುಗಳು, ಫುಟನೆಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡಿದ ಫಲವೇ ಈ ಪುಸ್ತಕ. ಭವಾನಿ ನದಿ ತೀರದ ಆವಕಾಡಲ್ಲ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ, ಬನ್ನಾರಿ, ಡಾಲ್ನಾ ನೋಸ್, ನಂಜನಗೂಡು, ಮೈಸೂರು, ಕರಿಫಟ್ಟೆ ಗೋಣಾಯಿ ಫಾಟ್, ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ರಂಗನತಿಪ್ಪ್ಯಾಹಾಗೂ ಮಾಯನಗರಿಯಂತೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಹೋರಿಸುವ ಸಂಭೂತಿ ನೋಡಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಮುನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಗುರುತಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರಾರವರು ನಡೆಸಿರುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಉಂಟಾಗಿದೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ನಾಣ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ (ಪುಟ 30-31)

ಚರಿತ್ಯೆಯಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಭೂಮೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಶ ಈ ಬರವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ಅಂತರವಾಹಿನಿ.

ಕೃಷ್ಣಮುಖರಾವ್

ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು

ಇನ್ನೇನು ಕಾರು ಹತ್ತುಬೆಳಕು ಅನ್ನುವಷ್ಟುರಲ್ಲಿ

ಕಾರ್ಮೋರೇಷನ್ನಿನವರೆಬ್ಬರು ಬಂದು ರಿಂ

ನಿಮ್ಮ ನಾಯಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ತಗ್ನಿಂದಿದೀರ ಅಂತ

ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಾಯಿ ತ್ರೈವ್ ಮಾಡೋಂದಿಲ್ಲ ನಾನೇ

ತ್ರೈವ್ ಮಾಡ್ರಿಇನಿ ಅಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲ ನಾಯಿ ಸಮೀತ

ಕೂತು ಹೊರಟೀಜಣ್ಟರು.

ಪದುಕೋಣ ರಮಾನಂದರಾವ್ ಶ್ರೀರಕ ಹಾಸ್ತಲೇವಿನ ಸ್ವಫ್ತೆಯಲ್ಲಿ
ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದ ಲೇಖನ

ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ

- ಹ.ಶಿ. ಬೈರನೆಟ್ಟಿ

ಒಡಕೊಂಡೆ ನಾನು - ‘ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋಗಿ ಬಾ, ನಾ ಬರೋದು ಬೇಡ’ ಅಂತೆ ಕೇಳ್ತಾಳೆಲ್ಲಿ? ಯಾವೊತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದಾಳೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ? ಅವಳ ನಿಧಾರವೇ ಅಂತಿಮ ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದೇ ವೇದವಾಕ್ಯ.’

‘ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋದ್ದೂ, ಇಬ್ಬರೂ ಹೋದ್ದೂ ಹಾಕೋ ಆಹೇರು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ...’ ಎಂದು ದೀಪ್ರ್ಯಾ ಎಳೆದು, ದೀಪ್ರ್ಯಾಶ್ವಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಡಾದ ಮೇಲೆ, ‘ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ಮೋದು ಬೇಡವೇ?’ ಎಂದು ನನಗೇ ಮಾತು ಇಟ್ಟಳು. ಆಹೇರು ಪಾಕೀಟನ್ನು ಆಗಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಉಳಿಸಿ ಸರಿ. ಹೊರಟಿದ್ದು ಮದುವೆಗೆ ಪರಿಚಯದವರೊಬ್ಬರ ಮಗನ ಮದುವೆಗೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಗುಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತುಂತೆ ಇವಳಿಗೆ. ಸಂಜೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ವಾಕಿಂಗಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವಳು ಅವಳು ಮಾತಾಡೇ ಮಾತಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಮಾತು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೋ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಕಡೆ, ಅವಳ ಗಂಡ ಆ ಕಡೆ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದೇವು. ‘ಬರಿ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ’ ಅಂತ ಅವಳು, ‘ನಿವೃ ಬಸ್ತಿ’ ಅಂತ ಇವಳು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ಮಾತಲ್ಲೇ ಮನೆ ಕಚ್ಚೋದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋದು ಅಂದೇ ಇದೇ. ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಚಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಡ್ರ ಹಿಜಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಳಂತೆ ಅವಳು, ಗೆಳತಿಯ ಕೂಡ ಬಂದು. ಅವನೂ ಬಂದು ಆಸ್ತಕಿಯಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಉಲ್ಲಸಿತನಾಗಿ ನಾನೂ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು ಮದುವೆಗೆ. ಅವನು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ‘ಇಬ್ಬರೂ ಬರಲೇಬೇಕು ಅಂತ ಅವಳು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಬನ್ನಿ’ ಎಂದು ಇವಳು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದಾಳೆ.

‘ಅಯ್ಯೇನೇ ತಯಾರಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಮೂರನೇ ಸಲ. ‘ಅಯ್ಯೋ, ನಾನು ತಯಾರಾಡೇ ಆಯ್ಯೇನ್ನೀ? ಸುಮ್ಮಕ್ಕ, ಶಾಂತಕ್ಕ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿ ಬರಬೇಕ್ಕಿಲ್ಲೇ?’ ಎಂದಳು.

‘ಗೋವಿಂದ’ ಅಂದೆ.

‘ಯಾಕೆ ಗೋವಿಂದನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?’ - ಕೇಳಿದ್ದು, ಗೋತ್ತಿದ್ದ್ವಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಂದೆ ನಾನೂ ಸುಮ್ಮನೆ.

ಸುಮ್ಮಕ್ಕನಿಗೆ ಹೊರಗಿನವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮನೆಯವರೂ ಕೂಡ ಸುಮ್ಮಿರಕ್ಕ, ಸುಮ್ಮಿರಕ್ಕ ಅಂತಿರ್ತಾರೆ. ಮಾತಿನ ಮಾತೆ ಅವಳು. ಇನ್ನು ಶಾಂತಕ್ಕ, ಅವಳು ಶಾಂತವಾಗಿರೋದನ್ನು ನಾವ್ಯಾರು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಯಾವೊತ್ತೂ ಯಾರ ಮೇಲಾದ್ದು ಕಿಡಿ ಕಾರ್ತಾನೇ ಇರ್ತಾಳೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಆ

ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಸೂಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವೀಷ್ಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಯಾರಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೋಡಲು ಸಿಗೋದು ಖಾಲಿ ತಟ್ಟೆ!

ಗೇಟು ಚುರುಗುಟ್ಟೆತು. ‘ಬಂದರಂತ ಕಾಣಿಸ್ತೇದೇರೀ’ ಎನ್ನಾಕ್ಷ ಇವಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ‘ಹೌದುರೀ ಅವರೇ. ನೀವು ನಡೆರಿನ್ನು ಕಾರು ಹೊರಗೆ ತಗೀರಿ’ ಎಂದು ಆಚ್ಚಾಪ್ರಿಸಿದರು.

ಕಾರು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದೆ. ಮೂವರೂ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಫಾಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಸುಮೃತ್ತ ಸುಮೃನಿರಲಿಲ್ಲ; ‘ಬಸ್ಸಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ನಾವಿಬ್ಬರೂ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತಿದರೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದ ಎದುರಿಗೇ ಇಳಿದುಬಿಡ್ಡಿದೆ ನೋಡಿ, ನೀವಾಗೇ ಪೋನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಕರೆದಾಗ ಇಲ್ಲ ಅನೋದು ಹೇಗೆ ಆಯ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೇವಿ’ ಅಂದಳು. ಬಹುಶಃ ಶಾಯಕ್ಕ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ಅವಳ ಪಕ್ಕಿಗೆ ತಿವಿದಿರಬಹುದು.

‘ನಾನೂ ಮೊದಲು ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರೀ. ನಿಮ್ಮ ಕೂಡ ಬಸ್ಸಿಗೇ ಹೋಗೋದು ಅಂದ್ರೋಂಡಿದ್ದೆ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗೋದು ಅಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಅಲಜ್ಞ. ಬಲ್ರೆಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೋಂಡಿದ್ದೆ ಕೊನೆಗೆ ಹೂಂ ಅಂದು ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ಪೋನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಇವಳು ಸುಮೃತ್ತನ ಮಾತಿಗೆ ಸೋಪ್ಪು ಹಚ್ಚಿ ಸಾಫ್ ಮಾಡಿದಳು.

ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಬಂದಿತು.

ಕಾರುಗಳ ಸಾಲು ಸಾಲು! ಕಾರಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಾಸಿನಿಂದ ತಾಸಿಗೆ ಏರುತ್ತಾ ಹೊರಟಿದೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿ, ಮುಂದೆ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕಾರನ್ನು ಪಾಕ್ ಮಾಡಿ ಬಂದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದ ಹೊರಗೆ ಒಳಗೆ ಭಜರಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಧುವಿನ ಹೆಸರು ಮೊದಲಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ ಮದುವೆಯ ಲಿಕೆನ್ಲು ವಧುವಿನವರ ಕಡೆಗೆ. ವಧು-ವರ ಜೊಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ವರನ ತಾಯಿ ಭಾರೀ ವ್ಯವಹಾರ ಜಾಫ್ ಉಳ್ಳವರು ಎಂದು ಈ ‘ತೀನ್ ದೇವಿಯಾ’ ಸರ್ಟಿ-ಫಿಕೇಚ್ ಕೊಟ್ಟರು. ವಧುವರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಬರಲು ಹೋಗುವವರ ಸಾಲೂ ಬಹಳ ಉದ್ದೇಶಿತ್ತು. ಇವರು ಮೂವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಉಂಟ ಮುಗಿಂಡಿಕೊಂಡು ಬರೋದೆಂದು ತೀಮಾನನಿಸಿದರು. ನನಗೆ ಸರಿ ಅನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ; ‘ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಾಸಾದರೂ ಈ ಕ್ಷು ಕರಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗಬಹುದು. ನಿಂತು, ಮಧುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಆಹೇರು ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಉಂಟಕ್ಕೆ ಹೋದರಾಯ್ತು’ ಅಂದೆ. ಅವಳಿಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ತಾಳೆ, ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದ್ದಾಳೆ? ‘ನನಗೇಗ ಹಸಿವಿಲ್ಲ ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಹೋಗ್ಗೇನೆ. ಇವರ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಕೂತಿತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ’ ಅಂದೆ. ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ಕುಳಿತೆ, ಆರಾಮಾಗಿ ಕುಳಿತೆ. ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಂಭ್ರಮದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಹೋಗು ಬರುವವರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತೆ. ಕ್ಷು ಯಾಕಿಪ್ಪ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ

ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಯ ಆ ವಿಡಿಯೋದವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರ ಮುಖಗಳ ವೀಡಿಯೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದ ಪೂರ್ಣೋದವ 'ಭಕ್' ಅಂತ ಒಂದು ಪೂರ್ಣೋ ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕಲ್ಲ? ಚಲನೆಯನ್ನು ದಾವಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು ವೀಡಿಯೋದವನ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೇ? ಹೊರಟವರನ್ನು ಹೊರಟ ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೋದೇ ಸಹజ, ಚಂದ. ಭತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವೀಡಿಯೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದು ಯಾಕೆ? ಕ್ಯಾ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಲ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಂದರು. ಮರಿಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಭಕ್ತವ್ಯಂದಿ! ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸ್ಥಿತಗೊಂಡವು. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಸನಗಳ ಏಪಾರದು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ವಧುವರರು ಅವರಿಗೆ ಹಾರಹಾಕಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ವಧುವರರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಕ್ಯಾದಿಂದ ಜಿಗಿದು ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿಂದ್ದು ಉದ್ದಾರವಾಗಿ ಮೇಲೇಳ ತೊಡಗಿದರು. ಜನ ಮರುಳೋ ಜಾತೆ ಮರುಳೋ ಎಂದು ಇಂಥಡಕ್ಕೇ ಅಂದಿರಬಹುದು ಆಗಿನವರು. ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಕ್ಯಾ ಇದ್ದುದು ಆರೋ, ಎಸ್, ಟಿ... ಏನೇನೋ ಆಗಿಬಿಟ್ಟೆತು. ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿ ವೇದಿಕೆಯ ಕೆಳಗಿಲಿಸಿ ಉಂಟದ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ವಿಫ್ಫಾಗಳು ಬಂದರೆ ಸಹ ಕುಟುಂಬ ಸಹ ಪರಿವಾರ ಸಹಿತವೇ ಬರುತ್ತವಂತೆ. ಇಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಆಗಬೇಕೇ? ಅವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೋದರು ಅಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಿಂಡರೊಬ್ಬರು ದಿಂಡಿನೆ ಆಗಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡು ಹಿಂಬಾಲಕರು! ವಧುವರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಅವರೇಕೆ ಕ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ? ವಾಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ವೇದಿಕೆಯೇರಿ ವಧುವರರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮುಖಿಂಡರಿಗೂ ವಿಪರಿತ ಭಕ್ತರು! ಕ್ಯಾ ಇದ್ದುದು ಮತ್ತೆ ಆರೋ, ಎಸ್, ಟಿ..! ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ವೇದಿಕೆಯಿಂದಿಳಿಸಿ ಉಂಟದ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಹಿಕಿದರು. ಅವರ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕರೂ! ಅವರೂ ಹೋದರು. ಹೋದರು ಎಂದು ನಿರಾಳವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷ ಅಂತಿರೋದು ಅವರದೊಂದೇ ಏನು? ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಮುಖಿಂಡರು ಇದೇ ಸದವಕಾಶ ಎಂದು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಈಗ ರಾಜಕೀಯದ್ದೇ ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರ! ಚುನಾವಣೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮುನ್ಸೂಜನೆ! ಎಲ್ಲರೂ ವೃವಹಾರ ಜಾಘನ ಉಳ್ಳವರೇ!

ಸರಿಯಾಗಿ ನಲ್ಲಿತ್ತೇದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟ ಮುಗಿಸಿ ಇವಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ಅವರಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೂ ಉಂಟದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೋ ತಲ್ಲಿನರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

'ನೀವೂ ಈಗಲೇ ಉಂಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಉಡುಗೊರೆ ಹಿಡಿದುಹೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೊತಿರ್ವೇನೇ ಎಂಬಳು. ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಸರಿ ಅನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಸಿವು ಆಗಿತ್ತು, ಆದರೂ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿಲಿಲ್ಲ.'

'ಕ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲೋಣ ನಡೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳಿಂದಿಗೆ ನಿಂತೆ. ಸರಿದು ಸರಿದು

ವೇದಿಕೆಯ ಸಮೀಪ ಹೋದಾಗ ಸುಮೃತ್ಯ ಶಾಂತಕ್ಕ ಅವರೂ ಬಂದು ನಮ್ಮು ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ವೇದಿಕೆಯೇರಿ, ಮಧುಮಕ್ಖಿಗೆ ಆಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ, ಉಡುಗೋರೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತವು. ಪೋಳೋ ಅಯಿತು, ವೀಡಿಯೋ ಅಯಿತು. ಏನೋ ಒಂದು ಸಂಶಯ. ಕ್ಯಾಮರಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊತ್ತು, ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಮರಾದ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಲೈಫ್ ಹತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಬಲ್ಪನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ.. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರಿಕರಣ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ. ವೀಡಿಯೋದವನನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೇಳಿದೆ. ‘ಮೇಲಿನಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸಾರ್, ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಜನಾನ್ನ ತಡೆ ಹಿಡಿಂದಿರಿ, ಬೇಗ ಬೇಗ ಒಳಗೆ ಕೊಸಬೇಡಿ ಅಂದಿದ್ದಾರೆ’ ಅಂದ.

‘ಅದೇಕೆ?’ – ಕೇಳಿದೆ, ಅಮಾಯಕ ನಾನು.

‘ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರು ಪೇರಾಗಿದೆ’ ಎಂದ.

ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು ನನಗೆ. ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಇಳಿದಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ದೇವಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಕೊಡುಸಿ ಉಂಟಾದ ಮನಗೆ ಬಂದೆ.

ವೀಡಿಯೋದವ ಹೇಳಿದ್ದ ನಿಜವೇ ಇತ್ತು.

ಹಾಲ್ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳು, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪು ಟೊಮ್ಯಾಟೋ ಹೋಳುಗಳು, ಲಿಂಬೆ ಹೋಳು, ಸವತೆಕಾಯಿ, ಮೂಲಂಗಿ ಗೆಜ್ಜರಿ ಹೋಳುಗಳನ್ನು ಮೆಂತ್ಯ ಸೊಪ್ಪು ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಅವಶೇಷಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಉಳಿದಿರೋವು ಟೊಮ್ಯಾಟೋ ಹೋಳು, ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ. ಪ್ಲೇಟ್ ತೆಗೆದುಹೊಂದು ಅವನ್ನಷ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚಪಾತಿ, ರೊಟ್ಟಿ ಪಲ್ಗೆಗಳ ತೇಬಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿನ್ನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸ್ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವರ ಪ್ಲೇಟನಲ್ಲಿ ಅವಾವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮುಡುಗ ಅಡಿಕೆ ಗಾತ್ರದ ಗುಲಾಬುಜಾಮೂನನ್ನು ಪ್ಲೇಟನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುಂಡಗೆ ಉಳ್ಳಾಡಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ತಾಟನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನುಕದ ವಡೆಗಳು. ಮೈಸೂರ ಪಾಕ್ ತಿಂದಂತೆ ಕಟ್ಟ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನೇ ತಿನ್ನಿತ್ತಿದ್ದ ಚಪಾತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ!

ಮನಸ್ಸು ಬದಲಿಸಿದೆ. ಅನ್ನ ಸಾರೇ ಗತಿ ಎಂದು ಆ ಟೇಬಲ್ ಕಡೆ ಇಡ್ಡ ಕ್ರೂದಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನವೂ ಖಾಲಿಯಾಗಬೇಕೇ? ನಿಂತೆ, ನಿಂತವು. ಅನ್ನ ಬೇಗ ಬರದಾದಾಗ ಒಬ್ಬಬ್ರೇ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡತೋಡಿದವು. ಎರಡು ಟೊಮ್ಯಾಟೋ ಹೋಳುಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದು ಬಂದು, ‘ಅನ್ನಸಾರು ಅವೇ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು’ ಎಂದೆ ಇವಳಿಗೆ. ದಿಧಿರೋ ಅಂತ ಬಂತು ಮಾತಿನ ಬಾಣ.

‘ಬಡೆಳ್ಳಿಂಡೆ ನಾನು, ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೇ ಬನ್ನಿ ಅಂತ. ಕೇಳ್ತೇರೆಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಟು? ಯಾವೊತ್ತು ಕೇಳಿರಿ? ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮದೇ ಹತ ಸಾಧಿಸ್ತಿರಿ. ಮನುಷ್ಯ ಅಂದ್ರೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಬೇಡವೇ?’

ಮರು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಮನ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದೆ.

ವೆಂಕಟರಮಣಿಗೇ ಸಂಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ?

- ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆ

ಎಂದಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಚಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಸಭೆ ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ, ಕಟ್ಟೆಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ, ಆಜೀವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೂ ಆದ ಪ್ಲ್ಯಾ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಹಾಸಭೆಗೆ ವಂದಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಾಢವಾದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾಗಬರಿಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕೊಂಚ ಸಲಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡ ಡಾ. ಎಂಗತಂಬಿ “ಸರ, ತಾವು ಆರೋಗ್ಯವೇ? ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣವೇ?” ಎಂದು ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದರು.

“ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಪ್ರೇಂಡ್ಸ್” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಎದ್ದು ನಿಂತೆ ಪ್ಲ್ಯಾ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು, ಮುಂದಿನ ಕುಚೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನದ್ದೇಶಿ, “ನೀನು ಯಾವ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

“ಅದೇ ಸರ, ಮಾಮೂಲು ಎಂಜಿ ರೋಡು..... ಅಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರೋಡು” ಎಂದುತ್ತರಿಸಿದೆ.

“ಅಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷ ಕಂಡೆ?”

“ನೆಹರೂ ಸರ್ಕಾರಿನ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಒಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪ್ರೋಟೋ ಶಕ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ್ನೇ ಹದಿಸ್ಯೆದರ ಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ತಯಾರಿ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದ್ರೋಂಡು, ಸಭೆಗೆ ಲೇಂಟ್ ಆದೀತೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಬೇಗ ಬಂದೆ.”

“ಮುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಗದರಿಕೊಂಡರು ಪ್ಲ್ಯಾ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು.

ನಾನು ತಬ್ಬಬಾಗಿ ನಿಯೆ.

“ಯಾಕ್ಕಾರ್? ನಾನೂ ಅವನ ಜೊತೆಗಿದ್ದೆ” ಅಂದ ಶಾಮಿ.

“ನೀನು ಡಬ್ಲೂ ಮುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಯ್ಯ, ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ನಿಮಗ್ಗಾರಿಗೂ ಈ ಸುದ್ದಿ ಇನ್ನೂ ಕಿವಿಗೇ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ?”

“ಯಾವ ಸುದ್ದಿ ಸಾರ್?” ಎಂದು ಒಕ್ಕೂರಲಿನಿಂದ ಕೇಳಿದೆವು.

“ಗಾಂಧಿಜಿ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೀರು ಬರ್ತು ಇದೆಯಂತೆ. ಟವನಿನ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕನೊಬ್ಬ ನಸುಕಿನ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದನಂತೆ. ಆದರೆ ನಶೆ

ವೆಂಕಟರಮಣಿಗೇ
ಸಂಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಆವನು ಏನು
ಹೇಳಬಹುದು? ಆಂದ್ರದ
ಗಲಭಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಚಿಂತನೆ

ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಯ್ತೇ? ಎಂದು ಅನುಮಾನಗೊಂಡು ಸುವ್ಯಾಂತಾದನಂತೆ. ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಟೋನ್ ಪ್ರೈಸಿಡೆಂಟ್ ರಾಮಪ್ಪನವರು ನೆಹರು ಸರ್ಕಾರ್ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ಆ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡು ಹೊಹಾರಿದರಂತೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಜಮಾಯಿಸಿರುವುದು” ಎಂಬ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೋಲಾಂಡರಾಯರ ಸವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ದಿಗ್ಭೂತಿಗೊಂಡೆವು.

“ಸರ್, ನನಗೊಂಡು ಅನುಮಾನ. ಮಳೆ ನೀರೇನಾಡ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಬೋಳು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನೀರು ಕಾಣಿಸ್ತೂಂಡಿರಬಹುದೇ?” ಎಂದ ಶಿಕ್ಷಿ

“ನಾನುಸೇನ್ಸ್ ಯು ಸಿಟ್ ಡೌನ್. ಮೂರು ದಿವಸ್ದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತ್ರೈ ವೆದರ್ ಇದೆ” ಎಂದು ಗದರಿಕೊಂಡರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು.

‘ಶಾಮಿ’ ಅಂಜುತ್ತಂಜುತ್ತಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತ.

“ಎಸ್” ಎಂದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

“ಅದೇ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ವಾಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸರ್, ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಎದುರಿಗಿನ ಸರ್ಕಾರ್ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಭಾಗ್ ಮಿಲ್ಲ್ ಭಾಗ್’ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಂಟಿಸಿತ್ತು. ಆ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ದೃಶ್ಯವೊಂದಿತ್ತು. ಬಹುಶ ಗಾಂಧಿ ಜೀಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆ ದೃಶ್ಯ ಬಿದ್ದು...”

“ಸಮಾಧಿಂಗ್ ಸೆನ್ಸಿಬಲ್. ಗುಡಾ. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಅಂತ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಬ್ರೇಂಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್ ಏನು?”

“ಅದೇ ಸರ್, ಅಂಥ್ರಾದ ಸುದ್ದೆ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹ. ಸೀಮಾಂಥ್ರಾದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ. ಬಂದ್, ಬಸ್ಸು ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ, ಆತ್ಮಹತಿ.”

“ನೋಡಿದ್ದು ಹುಡುಗ್, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟಿ ಹುತಾತ್ಮಾದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಂದೆಯೇ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ಇನ್ನೇನಾದೀರುತ್ತೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನೀರು. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಕಾಗು ಅಸ್ತಾಂ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಎದ್ದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇವರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತಪ್ಪು ವಿರೂಪ ತಾಳಿ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇಶಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಾಗೆಬಿಸಿದರೇ..?”

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮೈ ಸಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಂಘದ ನೂತನ ಸದಸ್ಯ ವಿಶ್ವ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಬ್ಯಾಗಿನೊಳಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಟ್ಟಣ ಹಿಡಿದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತ.

“ಸರ್, ತಿರುಪ್ಪತಿ ಪ್ರಸಾದ.”

“ಅರೆ ಈ ಗಲಾಟೇಲಿ ನೀನ್ನಾವಾಗಯ್ಯ ತಿರುಪ್ಪತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೇ?”

ಆಗ ಡಾ॥ ಎಂಗತಂಬಿ ಎದ್ದುವಿಂತು “ಸರ್, ಈ ಗಲಭೇ ತಿರುಪ್ಪತಿಗೂ ಹರಡಿ ಆ

ವೃಷ್ಣಿಕ್ಕೇತ್ತ ನಮಗೇ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ವರಡೊ ಬಣಗಳು ಹತ ಹಿಡಿದರೆ?” ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಆಗ ಶಾಮಿ “ಸರ್ ದೇವನೋಬ್ಬಾನಾಮ ಹಲವು ಅಂತಾರೆ. ಈಗ ಆ ದೇವರನೇ ಇಬ್ಬಾಗ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿಕೊಡಬೇಕೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಅವನ ದ್ವಿಪತ್ತಿಯರ ಮುಂದಿನ ಪಾಡೇನು? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ದೇವರುಗಳು ಮುಂಜಾನೆ ಎರಡೆರಡು ಸುಪ್ರಭಾತ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಅಥವಾ ತಿರುಮಲವನ್ನ ಯೂನಿಯನ್ ಟೆರೇಟರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಬೇಕೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಎನೋ ಅಪ್ಪ ಇದೂ ಸುಪ್ಪೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೋ ಏನೋ. ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎನ್ನತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ವೆಂಕಟರಮಣನಿಗೇ ಸಂಕಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ? ಇದು ಕಲಿಗಾಲ” ಎಂದು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಪ್ರೇರಾ ತೋಲಾಂಡರಾಯರು.

ನಂತರ ‘ನಾಮಾಯ ತಸ್ಯಂಯೇ ನಮಃ’ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ವಂದಿಸಿ, ‘ಸಭೆ ಬರಬಾಸ್ತು’ ಎಂದರು. ನಾವು ಎದ್ದೆವು.

ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಣದ ಜಂದಾದಾರರು ಅಪರಂಜಯ ಲಜಾನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪರಂಜಿ ತುಂಬು ಹೃದಯಿದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅಭಿನುತ್ತಾ, ಅಪರಂಜಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸದ್ಯಾಧಗೋಳಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂಥಾ ಇಂಥಾ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ ಅಪರಂಜಿ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರುತ್ತಾಳೆ.

1 ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್ (3754 L) 669, 1ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಆರ್.ಜಿ.ಬಿ. ಬಡಾವಣೆ, ಜೆ.ಹಿ. ನಗರ 7ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 078 = ರೂ. 5000/-

2 ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್. ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ್ (3001 L) 484, 2ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಹೊನ್ ಜಿ.ಇ.ಎಲ್. ರಸ್ತೆ, ಜಿಕ್ಕೆಮಾರನಹಳ್ಳಿ ದೇವಸಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 054 = ರೂ. 2500/-

ಇಂಡಿಯಾ ಫ್ರೆಸ್...!

ಸ್ವಿನ್ ಬ್ಲೂಎಕ್ಸ್ ನೀಕೊಂಡು...!

- ರಾಜೀವ್ ಕೃಷ್ಣಾ..

ನೋಡಿದ್ದು ಸರ್, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೋದ್ದುನಾನ್
ಅಗ್ರದ್ದು ಮಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ ಅಂತಾ
ಹೊನ್ನಾ ಗಾದೆ ಹೋಸ್ಸಿದಿನನೇ ಭರ್ದಾ...!

- ರಾಜೀವ್ ಕೃಷ್ಣಾ..

ಅಗ್ರದ
ರಾಜಕೀಯ !

- ರಾಜೀವ್ ಕೃಷ್ಣಾ..

ನಾವ್ಯಾ ಪ್ರಥಾನಿಗಳ ಭಾಷೆಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಮಾಡಿದರೆ ಇದೆನು ಮೆಲಸಂ... ಇನ್ನ ಕೆಂಪ
ಅವರ ದ್ವಿತೀಯ ಕೆಂಪಿನಕ್ಕೆ ಬಿಂದುನೂಲು
ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಕೊಡ್ದಾರೆ!

ನೀವು ಗೀಲ್ಲಬಾರದೂ ಅನೆಲ್ಲೂ ಒಂದೇ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವನು ನಿಮಗೆ
'ರಾಹುಕಾಲ'ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತ ಹಾಕಿದ್ದನಂತೆ!

ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಜಗಟ : ಎಲ್ಲಿಯ ತನಕ?

ಸಿ.ಆರ್. ಸತ್ಯ

ನಾನು ವ್ಯಾಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಅಂದರೆ ಜಗಟ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತೇ? ಒಮ್ಮೆಯೈ ಈ ಜಗಟ ಯುದ್ಧವಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ, ಇಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ವಾಪ್ಸೆ ಕೆಳಸ್ತಿನೀ. ಈ ಸೇವೆಗೆ ಅವರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿತ್ತೇನಿ. ಇತ್ತಿಚೆಗಂತೂ ಇಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರೋದರಿಂದ, ನನ್ನ ಆದಾಯವೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ!

ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಅಸಿಸೆಂಟ್ ನನ್ನ ಕೊರಡಿಗೆ ಬಂದು “ಸಾರ್, ನೀವು ಇವತ್ತಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ ಆ ದಂಪತ್ತಿಗಳು

ಇಡ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ವಡೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಬಂದಿದ್ದಾರೆ” ಅಂದ. “ಒಳಗೆ ಕಳಿಸು” ಅಂದೆ. ಒಳಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂತ್ತೋಂದು ಗಡಸು ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಚಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ದೂರ ಎಳ್ಳೊಂಡು. “ನಮಸ್ಕಾರ, ಏನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು?” ಅಂತ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಇಳಿದೆ.

“ಸಾರ್. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಇಡ್ಲಿ ಅಂತ. ಇವಳು ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ರಿ - ವಡೆ” ಅಂತ ಗಂಡ ಪರಿಚಯ ಮಾಡೊಂಡೆ. “ಹಾ! ನಿವ್ಯಾಸ್ತ ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದೇನಿ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಏನು ಸಮಾಚಾರ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಸಮಾಚಾರ ಏನು ಬಂತೂ ಸಾರ್? ಇನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಈ ಇಡ್ಲಿ ಮಹಾಶಯರ ಜೊತೆಗೆ ನನಗಂತೂ ಬದುಕೋಕ್ಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು ಅಂತ ಇದಿನಿ. ಆದರೆ ಈ ಇಡ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಿಡ್ಡು ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ವಡೆ ವಾದ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು.

“ನೀವೇನು ಹೇಳ್ತೇರಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಇಡ್ಲಿ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಇಡ್ಲಿ ಗಂಟಲು ಸರಿ ಮಾಡೊಂಡು, ತನ್ನ ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದ.

“ನೋಡಿ ಸಾರ್. ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರೋ ಹಾಗೆ. ಕೆಳಿದ ಎಂಟು ಹತ್ತು ದಶಕಗಳಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸುಖಿವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸ್ತಿದ್ದೀವಿ. ಆವಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ, ಯಾರಾದರೂ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಸರಿ ‘ಎರಡು ಇಡ್ಲಿ ಬಂದು ವಡೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಕೊಡ್ರಿ’ ಅಂತ ಆರ್ಥರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ನನ್ನನ್ನಾಗಲೀ ಅವಳನ್ನಾಗಲೀ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೇಳ್ತಾನೇ ಇರಲಿಲ್ಲ -”

“ಯಾಕೆ? ತಿಥಿ ಅಡಿಗೇಲೇ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನನ್ನ ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನಲ್ಲಿ?” ಅಂತ ವಡೆ ಮಧ್ಯ ಮೂಗು ಹಾಕಿದಳು.

ನಾನು “ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳೋಯ ಹೇಳಿದೆ” ಅಂತ ಅವಳ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಇಡ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ “ಇಡ್ಲಿ-ವಡೆ ಸಾಂಭಾರ; ಇಡ್ಲಿ-ವಡೆ ಚಟ್ಟಿ ಅನ್ನೋ ದ್ವಿ-ಪದ ಕಿಟ್ಟಲ್ ಸಾಹೇಬರ ನಿಘಂಟುವಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರ ಜಿಹ್ವೆ ಚಾಪಲ್ಯವನ್ನ ತನಿಸಿದ್ದೀರ್ಘೋ ಆ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದವು ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಖಾರದ ಚಟ್ಟೀಲಿ ಮುಳಗಿಸಲೀ, ಬಿಸಿ ಸಾಂಭಾರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿಸಲೀ ಇಬ್ಬರಾನೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜೋಡಿಯಿಂದಾಗಿ, ಸಾವಿರಾರು ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲೀಕರು ಕೋಟ್ಯಾಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಹಲಿಯಲ್ಲಿರೋ ಮದ್ರಾಸ್ ಕೆಫೆನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಾಂಭಾರ ಕೊಡದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿಸಿ ಸದಾಚಿರ್ಗಳು ಚಪ್ಪರಿಸೋದು ನೀವು ನೋಡಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ ಸಾರ್?”

“ದಹಲಿ ಸದಾಚಿರ್ಗಳು ಚಿಕನ್ ಅನ್ನೂ ಸಾಂಭಾರಾನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಿಡಿ. ಈಗ ನಿಮ್ಮದೇನು ಪ್ರಾಬ್ಲಂಘಿಸ್ತು?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

ಇಡ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ “ಇತ್ತಿಂಚಿಗೆ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ವಡೆ ಮುಂಚಿನ ತರಹ ಶ್ರೀತಿ ತೋರುಹ್ಸಿಲ್ಲಾ ಸಾರ್. ನಾನು ನೋಡೋಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಗಿಗೆ ಇದೀನಿ, ಅವಳು ಇಂಡಿಯ ಬ್ರೈನ್ ಕಲರ್ಪು ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚೆನೋ ಅಂತ ಸುಮ್ಮಿದ್ದೆ ಆದರೆ, ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ದೂರ ಹೋಗ್ರಿದಾಳೆ. ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ಲೇಟ್‌ಲ್ಯಾನ್ ನಾನೂ ಅವಳೂ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಇದ್ದಿ! ಈಗ ನನಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಆಗಿ ಬೇರೇ ಪ್ಲೇಟ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಹೋಗ್ರಿನಿ ಅಂತಾಳೆ. ನನ್ನ ಮೂರರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಈಗ ಅವಳ ಒಬ್ಬ ಬೆಲೆ ಸಮ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಅವಳೇ ಮಾಡ್ಯೋಂಡಿರೋದು. ಒನ್ನ ಬ್ಯೇ ಟೂ ಕಾಫೀ ಕುಡಿಯೋ ನಮ್ಮ ಜನ ಇವಳು ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತ ಅಪೋಂದು ದುಡ್ಡ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ ಸಾರ್? ಮೊನ್ನೆ ಯಾವುದೋ ದರ್ಶಿನಿಯಲ್ಲಿ ಇವಳ ಬೆಲೆ 18 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಆರು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ ಹಿಗಿದ್ದೆ ನಾವಿಬ್ಬು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಬದುಕೋದು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾರ್?”

ಇಪ್ಪು ಹೇಳೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಇಡ್ಲಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರೀತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಅವನಿಗೆ ಒರಸಿಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಟ್ರಿನ್ ಕೊಟ್ಟಿ

“ನೀವೆನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ತಿರಮ್ಮಾನ್ಯಾಗಿ?” ಅಂತ ವಡೆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆ.

“ನೋಡಿ ಸಾರ್, ನನಗೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀತಿ ಏನೂ ಕರ್ಮ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಅಲ್ಲವೇ ಸಾರ್? ಅವನನ್ನ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ರೇಶನ್ ಆಕ್ಕಿ, ನಾಲ್ಕು ಕಾಳು ಉದ್ದಿನ ಬೇಕೆ ಸಾಹು. ಅದೇನು ಮಹಾ ಬೆಲೆ ಸಾರ್? ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರೇಶನ್ ಆಕ್ಕಿನಾ ಕೆಜಿಗೆ ಹತ್ತು ಪ್ರೇಸೆ ಅಂತಲೂ ಮಾಡಬಹುದು! ಆದರೇ ನನ್ನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ

ಸಾರ್. ನನಗೆ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ ಬೇಕು - ಅದು ಈಗ ಕೇಜಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ; ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೇಕು - ಅದು ಈಗ ಒಂದಕ್ಕೆ 20 ರೂಪಾಯಿ; ಹೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು ಬೇಕು - ಅದು ಈಗ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡ್ತಿದಾರಂತೆ - ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ; ನನ್ನನ್ನ ಕರೆದು ಗರಿಗಾಗಿ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆಬೇಕು - ಇರಾನೊನಿಂದ ಇದೂ ಆಮದೂ - ಕೇಜಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ!” ಹಾಗಾಗೀ -

“ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಬನ್ನಿಮ್ಮು” ಅಂದೆ ನಾನು - ಎಷ್ಟಾದ್ದೂ ಲಾಯರ್ ಅಲ್ಲವೇ?

“ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೂ ಇಷ್ಟೇನೇ ಸಾರ್. ನನ್ನ ಬೆಲೆ ದುಬಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಇಡ್ಲಿ - ಒಂದು ವಡೆ ಕಾಂಬಿನೆಶನ್‌ನ್ನು ಅಂದ್ರೆ ಬೆಣಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ 2+1 ಅಂತ ನಮ್ಮಿಬ್ಬಿನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಡರ್‌ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿನೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಇಡ್ಲಿ ತೋಗೋತ್ತಿನಿ ಅಂತಾರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಡೆ ಹೊಡೀ ಅಂತಾರೆ. ಇದು ನನ್ನ ತಪ್ಪೆ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಯಾಗಿ ಇರೋಣಾ ಅಂತ ಇದಿನ್ನು” ಅಂತ ವಡೆ ವಿರಳೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಾ ನೀರು ಹರಿತು. ನನ್ನ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ ಅವಳಿಗೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಟ್‌ನ್ ಕೊಟ್ಟ (ಈ ನ್ಯಾಟ್‌ನ್ ಖಿಚ್‌ಲ್ನ್ ನನ್ನ ಬಿಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸ್ತಿನಿ ಅನ್ಮೋದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ).

“ಅವಳಿಗೆ ಹೃದಯ ಇರೋ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ‘ಹೋಲ್’ ಇದೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೇ ಸಾರ್. ಅದರೂ ಗಂಡಾ ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪನ್ನೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೇ ಬೇಡವೇ? ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತಾ ಒಂದು ಶರೀರವನಿಂದ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೇ? ಇವಳು ನನ್ನನ್ನ ಎದೆನಲ್ಲಿ ಚಾಕಾನಿಂದ ತಿವಿತಿದಾಳೇನೋ ಅನ್ಮೋ ಹಾಗೆ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ್ತಿದಿನಿ ಸಾರ್” ಅಂತ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಇಡ್ಲಿ ಅಳೋಕ್ಕೇ ಶುರು ಮಾಡಿದ. ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯಾಟ್‌ನ್ ಅನ್ನು ಇಸ್ಮೋಂಡ.

“ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯ ಇರೋ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಲ್ ಇದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ದೇವರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದ್ದೇ ಹಾಗೆ. ಹಾಗಂತ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತಲ್ಲು ಅವರ ತಕಾನೂ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗೇ ಇದೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಈ ದಂಪತೀಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಂತ್ವನೆ ಕೊಡಲಿ ಅಂತ ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇಟ್ಟೆ.

“ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ವಾದಗಳಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ತಕಲ್ ಆಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಏರುತ್ತಿರೋ ಬೆಲೆಗಳೂ ವಿಂಡಿತವಾಗ್ಗೂ ಇಳೋದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಟ್ಟಿ ಸಾಂಭಾರಾಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೋಗ್ರೀವಿ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಕೆ ಬಿಡುಹುದು. ಈ ಸಂಗಾತಿಗಳೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇರ್ಕಾಗುದೆ, ನೀವಿಬ್ಬಿನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಗ್ರಹಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಆಫಾತವಾಗೋದಂತೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ. ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕವ್ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಲ್ಲಿ? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನಮೊಂದು ಸಲಹೆ” ಅಂದೆ.

“ಎನ್ನಾರ್?” ಅಂತ ಇಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ಕತ್ತು ತಿರುಗಿಸಿದರು.

“ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಆಗೋದು ಅನಿವಾಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೊಂದುಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ

ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪರಿಹಾರವೂ ಇದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಿಡದಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಆಶ್ರಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ (ಇಡ್ಲಿ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರೇ ಆದ ರವೇ ಇಡ್ಲಿ ತೆಟ್ಟೆ ಇಡ್ಲಿ ಬಟನ್ ಇಡ್ಲಿ ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಇಡ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂಟಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದಾರಂತೆ. ಬೇಜಾರು ತೊಲಗಿಸೋಣೆ ಅಲ್ಲಿಬ್ಬಿನ್ನುಮೀಚೆನೂ ಇದಾನಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಾಯಾಗಿ ಇದ್ದುಂಡಿ. ಈ ಬಂಧನವೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಡೇಗಾಲ ಹಾಯಾಗಿರುತ್ತೇ.”

ಅಪ್ಪರ್ಲೇ ವಡೆ “ನನ್ನ ಗತಿ ಏನೂ ಸಾರ್?” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು.

“ಹೇಲ್ತೇನಮ್ಮೆ ತುಮಕೂರಿನ ಆಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ರಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತರಹಾನೆ ಉದ್ದೇಗದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಅನೇಕ ಒಂಟಿ ಹೆಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರುಗಳು ಮದ್ದಾರು ವಡೆ, ರವೆ ವಡೆ, ಅಂಬೊಡೆ, ಮೊಸರು ವಡೆ, ಸಬ್ಬಿ ವಡೆ.... ಹೀಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರ ಕಂಪನಿ ನಿಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕೊನೆ ಉಸಿರನ್ನೂ ಬಿಡಬಹುದು” ಅಂದೆ.

ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂತೋಷವೂ ಆಯಿತು, ದುಃಖವೂ ಆಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬಬ್ಬರನ್ನೂ ತಿಬ್ಬಿಗೊಂಡು ಗೊಳೋ ಅಂತ ಅತ್ಯರು. ನಾವು “ಇದು ಆಫೀಸ್ ಅಮ್ಮೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಲ್ ಅಲ್ಲ, ನಿಥಾನವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ತಬ್ಬಿಳ್ಳಿ. ಇನ್ನು ನೀವು ನನ್ನ ಫೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಡಬಹುದು” ಅಂದೆ. ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟು ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು. ಇಡ್ಲಿ ಬಿಡದಿಗೆ ಅಂತ ಮೈಸೂರ್ ಕಡೆಗೆ, ವಡೆ ತುಮಕೂರ್ ಕಡೆಗೆ ಅಂತ ಯಂತವಂತಪ್ಪರದ ಕಡೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೋಗೋದನ್ನು ನನ್ನ ಅಸಿಸೆಂಟು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡೊಂಡ. ಅಂತೂ ಆವ್ತಿನ ಒಂದು ಕನ್ಸಲ್ಟೇಶನ್ ಒಳ್ಳೆ ಆದಾಯದಿಂದಲೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಅಸಿಸೆಂಟು ಕೂಗಿ, “ಯಾರು ನೆಕ್ಕಿ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಅವನು ಡೈರಿ ನೋಡಿ, ಮಿಸ್ಟ್ರ್ ದೋಸೆ ಎಂಡ್ ಮಿಸ್ಸ್ ಕಾಫೀ ಸಾರ್” ಅಂದ.

ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಶುಕ್ರದೇಸೆ ಹೊಡೆದಿದೆ ಅಂದೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವದನಾಗಿ ಕೊತು “ಸರಿ, ಕೇಣು ಅವರನ್ನು” ಅಂತ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟೇ

ಒಬ್ಬ ಭಾಷಣಕಾರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ನಿಂತು ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣಕಾರರಂತೆ ಬೋಳು ಹೊಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ಭಾಷಣಕಾರರಂತೆಯೂ ಬೋಳು ಹೊಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಇದೀನೋಂ ಅದನ್ನು ಕೇಂವಲ ಏದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯ ಗಂಟೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ ಅಂತ ಭಾಷಣ ಶುರುಮಾಡಿದಾಗ ಸಭಿಕರು ಆಕಳಿಸಿದರು.

- ದಂಸಿ

- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಟೊಹೋಲ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅಚ್ಚು ಕನ್ನಡಿಗರೊಬ್ಬರು ಅನುಭವದ ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಪಾಟೊಹೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆಡು ಅನುಭವದ ಮಾತ್ರ.
- ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದುದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಚಾಚುವವ ಯಾರಿರಬಹುದು?
- ಇಂದೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನಾಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- *Having fun is a poor substitute for being joyful.*
- ಶೂ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿನ ಸುವಿ ಆದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಪುದರಲ್ಲಿದೆ.
- ರಾಜಕಾರಣಗಳು ವೈಯುತಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಳಾಗಲಿ. ಆದರೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

**ಮೆಲುಕು
ಹಾಕುವಂತಹ
ಮಾತುಗಳ
ಗುಚ್ಛ**

- ದೃಷ್ಟಿಗಿಂತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕೆಣ್ಣೆಲ್ಲದವರಿಬ್ಬರು. ನಿಜ.
- *The sun does not forget a village just because it is very small.*
- ತೈಟಿ ಪಡುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚುವೇ.
- ದೃಂಬ ತೋರುವುದು ಸುಲಭ - ಒಂದಿಷ್ಟು ಧಾರ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ್.
- ನದಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೂಲ್ಲೂ ಜನ.
- *Hollywood is not a show business anymore. It's now a showoff business.*
- ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿದೆ ಇರುವವರ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಎರಡು ಬಗೆ. ಒಂದು ಮಾತನಾಡದೆ ಇರುವವರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತುಂಬಾ ಮಾತನಾಡುವವರು.
- ಗೂಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
- *Qualification is not quality.*
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಸಿ. ಏನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನಲ್ಲ.
- ಹಳೇ ಕ್ಷಾಟ್‌ರ್‌ ಬಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಎಣ್ಣೆ ಎಂದರೆ ನ್ಯೂ ವೈನ್ ಇನ್ ಓಲ್‌ ಬಾಟ್‌ಲ್ ಎಂದು - ಈಗಿನ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡಿನ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ.

ನಿತ್ಯ ಬಸೆಯುವ ಶ್ರೀತಿಯ ದಾರ

- ಅನಿತಾ ನರೇಶ್ ಮಂಚಿ

ಕೇಳನೋ ಹರಿ ತಾಳನೋ... ಎಂಬ ಹಾಡು ಒಬ್ಬಬಿಂದ ಒಂದೊಂದು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿ 'ಹರಿ' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಳಕೊಳ್ಳುವೆಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಆಯ್ತು. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಜನೆಯ ಮೊದಲ ಹಾಡು. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗ ನನ್ನ ಭಜನೆ ಪುಸ್ತಕ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಹೊರಡುವಾಗ ತಡವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೇ ನನಗೇ ಆತಂಕ. ಬೇಗ ಬೇಗ ನಾನೂ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸ್ವರವೇರಿಸಿದೆ.

ಹಾಗಂತ ನಾವೇನು ಯಾವುದೋ ಸ್ವರ್ಥಗೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದುಕೊಂಡಿರಾ? ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಸಂಚೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಕರಿಯರು ಸೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಜನೆ ಅಷ್ಟೇ ಮೊದ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಭಜನೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸಿಗುವ ಬೆಲ್ಲ ಜೇನು ತೆಗಿನಕಾಯಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಕರಿಮೆಣಸು ಹುರಿಗಡಲೆ ಸೇರಿಸಿ ಬರೆಸಿದ ರುಚಿಕರ ಅವಲಕ್ಕಿಯ ಆಸೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಮೃಕ್ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಕೇವಲ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿಯಪ್ಪೇ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಮೃಕ್ ನಮ್ಮ ಮುಖದ ಎದುರು ಬರುವುದು ಆಗ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಮಕ್ಕಳ ಸೈನ್ಯದ ಹಾಜರಿ ತಪ್ಪದೆ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಹಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಥಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವೇರ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದರ ಚೊತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಲಾಭ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತು 'ಶಾಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದು' ಎಂಬ ಅಮೃಂದಿರ ರಗಳ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಮಾತ್ರ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಲುಂಟೇ..!!

ಮರುದಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಆದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಬ್ಬಿವ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದ ಅಮೃಂದಿರು ಈ ಭಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಮನೆಯ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲೋ, ಸಾನ್ದರ ಮನೆಯಲ್ಲೋ, ಗಂಟಲೆನಿಂದ ಹೊರಬರದಪ್ಪ ಸಣ್ಣಗೆ ಗುನುಗುವ ಅವರ ಹಾಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದ ಮೊದಲಿಗೆ ನೀನು ಹೇಳು.. ನೀನು ಶುರು ಮಾಡು.. ಎಂದೆಲ್ಲ ನಾಚಿ ನುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೃಕ್ ಅವರೆದುರು ಬಂದಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಕರವಸ್ತು ಸಾಕಾಗದೇ ಸರಗಿನಲ್ಲೂ

ಬೆರೆಲೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಬೆದರು ಸ್ವರ ತಾನಾಗೇ ಅಲುಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಲುಕ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅದರಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮನ ಗಳಿಗಿಯೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕಂಚಿನ ಕಂತ ಉಂಟಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವಂತೆ ಮೊಳಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೈಕ್ ಎದುರು ಬಂದೊಡನೇ ಕಿರಲುವಾಣಿಯಾಗಿ, ಸ್ವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬಾರದೇ ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕೇ ಹಾಡಿ ಶುಕಾನ ಎಂಬ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಂದು ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಅವರ ಹಾಡು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಜ್ಞಗೊಳಿಸಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಲಾಪಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೇ ಆಜ್ಞಾಯಾದೀತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಮೈಕ್ ಎದುರು ಸ್ವರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲ ಬಂದು ದಿನ ಒಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು.

ಸಾಧಾರಣ ಉದ್ದಗಲ ಹೊಂದಿದ ಕೋಣೆಯ ಬಗಿಲು ತೆರೆದರೆ ಮೊದಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಆಳತ್ತರದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸೀತೆಯರ ಸುಂದರ ಮಣಿನ ಮೂರಿ. ಅದರ ಎದುರು ನಾವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದ್ದ ಬಂದೇ ಮೈಕ್ ಮಕ್ಕಳ ಎದುರು ಮೊದಲು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನಂತರ ಗಂಡಸರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿಗೆ ಬಂದೊಂದು ಹಾಡಿನ ಅವಕಾಶ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿ..

ಭಜನ ಹಾಡಲು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುವವರೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಬಂದಲ್ಲ ಬಂದು ಹಾಡು ಹಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮಗೆ ಇದು ಖುಷಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಮ್ಮುಂದಿರಿಗೆ ದಿಗಿಲು.. ಆದರೆ ಕೆಲವು ನಾರೀಮಣಿಯರಿಗೆ ಈ ಭಜನೆಗಳಿಂದಾಗೇ ಸಭಾ ಕಂಪನ ಹೋಗುವಂತಾಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮೇಚು ಕುಟ್ಟಿ ಪ್ರುಡಿ ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಸಕ್ಕೆ.

ಭಜನ ಹಾಡುಗಳು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಯಿಪಾಠ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲನೋಡಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವರ ಹತ್ತಿರ ಬ್ರಿಂಂಟ್ ಆದ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಹತ್ತಿರ ಕ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಬರೆದ ದಪ್ಪದ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹಾಡದ ಹೊಸ ಹಾಡು ಹಾಡಿದರೆ ಆ ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಹೀರೋ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳ ಇದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರು ಹಾಮೋನಿಯಮ್ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಎದ್ದುಹೊರ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಮಗೂ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಅನಂದಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಡುಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ.. ರಾಗದ ಬಂಧನವಿಲ್ಲದೇ ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರೆ ಸಾಕಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಗಳ ಗೋಜಿಲ್ಲದೇ ಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ತುಂಡರಿಸಿ ಹಾಡುವು ಭಾಗ್ಯವೂ ನಮ್ಮಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗೆ ಅಂತೀರಾ..ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ..

ಯಾದವ ನೀ ಬಾ । ಯದುಕುಲನಂದನ ।

ಮಾಧವ ಮಥುಸೂ । ದನ ಬಾರೋ ॥

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಹಾಡಿನ ಸಾಲುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಅನುಪಲ್ಲ’ ಎಂದು ಒರೆದಿದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೇ ಹಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ನಾವು ಹಾಡಿದ್ದೇ ರಾಗ ಹಾಕಿದ್ದೇ ತಾಳ ಅಂತಿದ್ದರೂ, ಅಪ್ಪು ಹೊತ್ತು ನಾವು ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ ಮರೆತು ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದುದು ಮಾತ್ರ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಭಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ತಾವು ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕದೇ, ಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಬಂದದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಂಜೀಗಾಲ ಕಳೆದ ಶೂಡಲೇ ಶುರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಭಜನೆ ಚೆತ್ತಿ, ಅಪ್ಪುನಿ, ರಾಮನವಮಿಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಪ್ರೋಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನವರೇ ಹೊಸ ಹೊಸ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಃ ಬರೆದು ಹಾಡಿ ಅಷ್ಟ್ರಿ ಹುಟ್ಟಿಸ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಹಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಧಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವೇರ್ಫೆದುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವರ ಅಕ್ಷರ ಹೀಗೆಗೂ ಇದು ಮನುಷ್ಯಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಭಜನೆ ಒಂದು ದಿನ ರಾಮ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಹಾಡುಗಳಿಗಾದರೂ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶುರು ಆಗುವ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬೇಗನೇ ಮನೆ ಸೇರಿ ಸ್ವರಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಭಜನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿತ್ಯ ಬೆಸೆಯುವ ತ್ರೀತಿಯ ದಾರವಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಗೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಾಸೆಟ್ಟೋ, ಸಿ.ಡಿ.ಯನ್ನೋ ಶುರುಕಿ ಸ್ವಿಚ್ ಒತ್ತಿದರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅದರ ತಾಕತ್ತು ಇರುವವರಿಗೆ ಅದೇ ಹಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಗೊಣಗಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಉಳಿದರೆ ಸಂಜಯ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ.ಯ ಎದುರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಾಗುವ ಅತ್ಯ ಸೋಸೆ ಜಾಗದ ಧಾರಾವಹಿಯನ್ನೋ, ಕ್ರೀಮ್ ಸ್ವೋರಿಗಳನ್ನೋ ನೋಡಿ ಜೀವನ ಪಾವನವಾಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆಯವರ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದಾಗುವ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೂರ ದೂರವಾಗುತ್ತಾ ನಡುವೆ ಗೊಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಮನಃಶ್ಯಾಂತಿಯನ್ನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಧ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಆಗಿನಂತೆ ಈಗಲ್ಲಿದೆ ವೇಳೆ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಹಳತನ್ನ ಹೊಳೆಯೆಂಬಂತೆ ದೂರ ಸರಿಸಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾವು ಬದಲಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದಷ್ಟೆ ಗೊತ್ತು

- ನಂನಾಗಾಜ್

ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಳಗೆ ಬರಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಲೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದಿರಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಇದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನು ಕಾಫಿ ತ್ವಿಯ. ದಿನಕ್ಕೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಕಾಫಿ ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ದಿನಗಳು ಮರಯಾಗಿವೆ. ಈಗ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಪ್ಪು ಸೈಜ್ ಕುಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಧಿಂಬೂ ಸೈಜ್ ಮಟ್ಟೆ ತಲುಪುವ ನಿರಿಣ್ಯ ಇದೆ.

ತರಕಾರಿಗಳಂತೂ ಬಂಗಾರದ ಜತೆ ಸ್ವರ್ಥಸುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಲ್ಲಿ

ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿ
ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ
ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ ಕಾರು
ಮಾಲೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ದುಡ್ಡಿಟ್ಟಕೊಂಡು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ತರುತ್ತಿದ್ದ್ವಾಗಿ. ಈಗ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿಟ್ಟಕೊಂಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ತರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಲು ಕಿಲೋಗ್ ಇಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ 100 ಗ್ರಾಂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾರ್ ಇರುವವರ ಫೆಚ್ಚಿತಿ ಬೇಡ. ಲಾಂಗ್ ತೈಪ್ಪಾಗಳೆಲ್ಲಾ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವ ಅನ್ನವಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ ಮಾಲೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಗಾಡಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ - ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಗರಾಜಿನಲ್ಲಿ.

ಕೆಟಿಂಗ್ ಜೈಟ್ ಎಂಬುದು ಜೈಟ್ ಆಗಿದೆ. ಲಂಚ್ ಡಿನ್‌ರಾಗಳು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವು ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲಿ ಡೌನ್ ಗ್ರೇಡ್ ಆಗಿರುವುದು ನೋಡಬಹುದು. ಟ್ರೀ ಸ್ಟ್ರೋ ಹೊಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಗ್ರೇಡ್ ಇಳಿಸಿ ಟು ಸ್ಟ್ರೋಗೆ ಬಂದು ನಂತರ ದರ್ಶನಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಈಗಂತೂ ಬೀದಿ ಬದಿ ಚಾಟ್ ತಿಂದು ಈಟ್ ಜೈಟ್ ಎಂದು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿನಿಮಾ ದರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಡೌನ್‌ವಡ್‌ ಆಗಿದೆ. ಬಾಲ್ನಿ ಬದಲು ಅಪ್ರೋ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಲೋಯರ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಗಾಂಧಿ ಕಾಸ್ಟ್ ಕಾದಿದೆಯೋ ಏನೋ!

ಇತರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತದೇ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಗೋಲ್‌ಫ್ಲೈಕ್ ಹಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದವರು ಈಗ ಏಲ್‌ಗ್ರಾಂ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಬ್ರಾಂಡ್? ಕಾದು ನೋಡಿ.

ಅಂದಹಾಗೆ ಬೀಡಿ ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳತೋಡಿದ್ದಾರೆ.

ಲಿಕರ್ ಸಹ. ಆರ್ಸಿಯಿಂದ ಬಾಕ್ ನಂತರ...? ಈಗಂತೂ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೊಸ ಬ್ರಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನೋಡಬೇಕು ಅದೇನಾದರೂ ನೇರವಿಗೆ ಬರುವುದೇನೋ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಂಟ್ಯೀಗೆ ಶರಣಾಗಬೇಕೇನೋ?

ಶಾಪಿಂಗ್ ಎಪ್ಪು ಮಜ ತರುತ್ತಿತ್ತು! ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬ್ರಾಂಡ್ ಉಡುಪಿನ ಹುಡುಕಾಟ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದ್ರಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ ಭೇಟಿ. ಈಗ ಅವೆಲ್ಲ ಸವಿ ನೆನಪು. ಅವೆನ್ನೂ ರೋಡ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಮೆಚ್ಚಿಕ್ಕಾನಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ಅಥವಾ ಲೋಕಲ್ ಮಾಲಿನ ಖರೀದಿ. ಜರ್ಟರ್‌ಗೆ ಯಾವ ಸೇಲ್ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಿರಂತರ ಹುಡುಕಾಟ. ಪಾಲ್‌ರಾಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಕಡಿಮೆ. ಕಾಸ್ಟ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಭವಿಷ್ಯ?

ಯಾರಾದರೂ ಡೋನೇಶನ್‌ಗೆ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಗಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಹಣದುಬ್ಬರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಟ್ಟಿದೆ. ಭಿಕ್ಷುಕರನ್ನೂ ಸಹ. ಟೆನ್ ರುಪಿಎಸ್ ಪ್ಲ್ಯಾಸ್ ಎಂದು ತನ್ನ ಏನಿಮುಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಘ್ಯಾಮಿಲಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ, ಹಣದುಬ್ಬರ ಎಂದು 3 ಬಿಎಚ್‌ಕೆ ಯಿಂದ 2 ಬಿಎಚ್‌ಕೆಗೆ ತೀಫ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ತುಂಬಾ ಜನಸಂದರ್ಭಿ ಇದ್ದ ಬಸ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಹತ್ತಿದಳ್ಳಿ. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಬಂದಾಗ ಬಂದು ಬನಶಂಕರಿ ಕೊಡಿ ಅಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೋಂಬು ಕೊಟ್ಟಳ್ಳಿ. ಕಂಡಕ್ಕರು ಓಕೆಂಬು ಹರಿದು ಆಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಶು ಜಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡಿ ಅಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಂಗಸು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಿಲ್ಲರೆ ಮನೇಲ ಇಸ್ತೊತಿಳಿನಿ ಅಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಳ್ಳಿ. ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಪಕ್ಕ ಇದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಕಂಡಕ್ಕರನ ಕಡೆ ಹುಬ್ಬೀರಿಸಿ ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಡಕ್ಕರು ಹಾಗೆಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಓಡಬೇಡಿ ಆಕೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಅಂದು ಓಕೆಂಬ್ ಓಕೆಂಬ್ ಅಂದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋದೆ.

www.hearingaidindia.in

Serving you with quality
& trust for more than a
decade.

Since 1998
Whisper Hearing Aids
Pvt. Ltd.

1030/13, 25 main, 39 cross,
4th 'T' block, Jayanagara, Bengaluru

SIEMENS

Authorised
Hearing Care
Centre

Avail **FREE** supply of batteries for a year
on purchase of hearing aids for this week.

10am - 1:30pm, 5pm - 8pm

Appointment : 26640571, 9741765454

ಕೀ - ಕೇಳುವ ಅಂಗವೇ ಆದರೂ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಸಮಯೋಲನ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಳಿಸುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದರೆಯಾದರೆ ಕವುಡುತನ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದರೆಯಾದರೆ ತಲೆಸುತ್ತು ಕಿವಿಮೊರೆತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಿವಿಮೊರೆತಕ್ಕೆ ಉಳಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದರೂ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಂಗದ ಹೊಂದರೆಯೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಕಾರಣ. ಬಹಳ ಸೆಲ ಈ ಹೊಂದರೆ ಡೈಫಿಂಡಿಗೆ ಒಗ್ಗಂಡು. ಮೊರೆತ ಮುಚ್ಚಿಸಂತೆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿರಿಂಗ್ ವಡ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದೇ ಉತ್ತರ. ಕಿವಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ನಂತರ ಹಿಡಿಸಿರಿಂಗ್ ವಡ್ ಧರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಂತಹೀ ಮಾತಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು, ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ.

ಡಾ॥ ಡಿ. ಪ್ರರೂಪೋತ್ತಮೆ ಇಡಿ.ಡಿ.

ವಾಕ್ - ಶ್ರವಣದೋಷ ತಡ್, ವಿಸ್ತ್ರ್ಯ ವಾಕ್ - ಶ್ರವಣ ಕೇಂದ್ರ

ಬದುಕು ಕಲಿಸಿದ್ದು.....

- ಎಚ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ರೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಸುಖಿವನ್ನು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವವರು ನಾವು ಹಲವಾರು ಸಾವಿರ ಜನ. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಿಟಕಿ ಪಕ್ಕ ಕೊತು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಥೆ ಕವನಗಳಿಗೆ ರೂಪು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಿನಮಾ ಡಯಲೋಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಡುವ ಜನ ಹಲವರು. ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ರೂಪರೇಷೆ ತಯಾರಿಸುವ ಹಾಸಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಯುವಕರು ಹಲವರು.. ಅವರ ಮಧ್ಯ ಹಳೆಯದನ್ನು ನನೆಸುತ್ತಾ ಯಾಕೆ ಜಗತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ಪಳೆಯುಳಿಗಳು..... ಹೀಗೆ ರೈಲು ಹಲವು ಸ್ಥಾಗಳ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇವರ ಯೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಭಂಗ ತರುವ ಹಾಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಿನೇಮಾ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕರ್ಕಷಣಾಗಿ ಅರಚುತ್ತಾ ಹಾಡುವ ಭಿಕ್ಷುಕರು, ಟೋ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಮಾರುವ ಮಡುಗರು, ಕಡೆಕಾಯಿ ಸೌಪ್ರದ್ರು ತರಕಾರಿ ಹೊಟ್ಟು ಮಾರುವವರು... ರೈಲು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ನನಗಂತೂ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲ್ಲಾ ಸಳೆಯವುದು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಬರುವವರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ನಡುವಿನ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ತಿನಿಸು ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ! ಜೇಬನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ದೋಸೆ, ಇಡ್ಲಿ ಬೋಂಡಾ, ಮದ್ದಾರುವಡೆ... ಇವುಗಳಿಂದ ಶುರು ಹಳ್ಳಿ ನಂತರ ಬರುವ ಕಡ್ಡೇ ಕಾಯಿ, ಸೌತೆಕಾಯಿ, ಬಾಳಿಹಣ್ಣು. ಇವುಗಳನ್ನು ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅದರ ಸವಿ ಸವಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮಗೆ ನೀವು ಸೇರಬೇಕಾದ ಬೆಂಗಳೂರೋ ಮೈಸೂರೋ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಎಪ್ಪು ಸುಖಿಕರಣಾಗಿರುತ್ತೆ ಅಂದರೆ ಕೆಲಸ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ನಿಮಗೆ ಈ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲೇಬೇಕು ಅನ್ನವ ಚಟ್ಟ ಹತ್ತಿಬಿಡುತ್ತೆ!

ಸುಮಾರಾಗಿ ನಾನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗಳೆಯರಿಗೂ ಈ ಚಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನಪ್ಪು ತಿಂಡಿಪೋತೆರು ಇರೋಲ್ಲು ನಿನಗೆ ಈ ರೈಲು ಇಷ್ಟ ಆಗೋದು ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ರೈಲು ಹತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ತಿನ್ನೊಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೋನು ರೈಲು ಕೊನೆ ತಲುಪಿದರೂ ಇನ್ನೂ ತಿನ್ನತಲೇ ಇತೀರ್ಯಲ್ಲಾ ಅದರಿಂದ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಲಾಗಾಯಿಸಿನಿಂದ ಬಲ್ಲವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಂಗಿಸುವುದುಂಟು. ಹೋಗ್ಯಾಯ್ಯಾ ತಿನ್ನೊದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ನೀವು ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೋಟೆಕ್ಕಿಚ್ಚು ತಿನ್ನಬೇಕು ತಿಂದು ಜ್ಯೇಸಬೇಕು

ಅನ್ನಪುದು ನನ್ನ ಹಾಲಿ - ಎಂದು ನಾನು ಮರು ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಕರೆದುಸಲ ನನ್ನ ಪ್ರವಾಸದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಂಟರು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳೂ ಇದ್ದವು. ನಂಟರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರದ ಕರಿಫಟ್ಟದ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಕಟ್ಟಿಟಿನ್ನೆ ಉಪವಾಸ ಹೊಡಿದ್ದರು. ಎಂದಿನ ಹಾಗೆ ಉಪವಾಸದ ಪಾಲನೆ ಇಲ್ಲದ ನಾನು ಬಾಯಾಡಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದವನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಲುಪಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಕಾಯಕ ಮುಂದುವರೆಸೇ ಇದ್ದೆ. ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಂಪನಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಪೂರಿಸಾಗು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣವಾ ಅಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಸೆದೆ.

ನಂಟರಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟುಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಹತ್ತಿತ್ತೋ - ರೀ ನಿಮ್ಮದೇನು ಹೊಟ್ಟೇನೋ ಮಾರಮ್ಮನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆನೋ? ನೀವೂ ತಿಂದು ಹಾಳಾಗೋದು ಅಲ್ಲದೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೆಡಿಸ್ತಾ ಇದೀರಾ ಅಂದುಬಿಡೋದೇ?

ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ನನಗೆ ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆತು. ಪಾಪ ಆಕೆ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಉಪವಾಸ ಇದಾರೆ. ಅವರೆದುರು ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರಲು ಬಂದ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗೋದು ಸಹಜ, ಅದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂತ ನನ್ನ ವಿಚೇಕ ನನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕೇ?

ಇವರೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಕರಿಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ಇದೇ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗೋಣಾ... ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾರುಕ್ಕೆ ತರ್ಕಾರೆ... ಅಂದೇ!

ಅವಕ್ಕು ಭುಸಭುಸ ಅನ್ನಲು ಶುರು ಮಾಡಿದವರು ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಮೂಡಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ! ಇಬ್ಬಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ತಿಂಡಿಪೋಳತನದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಾರೆ!

ಇದೇ ರೈಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಆರ್ಥವುದ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿವಸ ಇದೇ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಸುಮಾರು ಪ್ರಯಾಣಕರಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಹೊಂದಿರುವರು. ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಗಿಸಿ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ಪರಿಚಿತರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಾತುಕೆಯಾಡುವುದು, ಸುಖದುಃಖ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆತಿರುತ್ತೆ.

ಕರೆದ ಸಲ ಹೀಗೇ ಇಬ್ಬರು ನನ್ನದುರು ಕೊತು ಕಟ್ಟಿಸುವಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಿಗೆ ಬಳಗಾಲು ಮಂಡಿಯವರೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಕಡ್ಡೆ ಕಾಯಿ ಚೀಲವನ್ನ ಹೆಗೆಲಿಗೆ ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಎಡಗೈಗೆ ಉರುಗೋಲು ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅವನು ಕಡ್ಡೆ ಕಾಯಿ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೆ ಗಾಡಿಗೆ ಒರಗಿ ನಿಂತು ಪಾವಿನ ಬಟ್ಟಲ್ನಿಂದ ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡೆಕಾಯಿ ತುಂಬಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಹಾಗೇ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು

ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ಈಗ ನನ್ನದುರು ಕೂಟಿದ್ದ ಪರಿಚಿತರ ಸಂಗಡ ಮಾತು ನಡೆಸಿದ್ದ.

.....ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿಬೇಕು ಅಪ್ಪರೆಲ್ಲ ಟೈಪು ಫಾಸ್ಟ್‌ಬಿಟ್ಟು. ಪ್ರತಿಸಲ ಜಂಪ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದನಲ್ಲ ಹಾಗೇ ಜಂಪ್ ಮಾಡಬಿಟ್ಟೇ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ರೈಲುಗಾಲಿ ಹೋಗಬಿಟ್ಟು...

ಯಾರೋ ಗೊತ್ತಿದ್ದೋರು ಆಸ್ತೀಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲು ತೆಗೆದರು. ರೈಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೆನು ಹಾಕು ದುಡ್ಡಿ ಸಿಗುತ್ತೇ ಅಂತ ಯಾರುಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಬಿದ್ದನಲ್ಲ ಅವತ್ತು ನಾನು ಓಕೆಟ್ ತಗ್ಗಿಂಡಿರಲಿಲ್ಲ - ಕೆನು ಹೆಂಗೆ ಹಾತ್ತೇಯಾ? ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮನ್ನ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ದಿಂದ ಸಾಕ್ತಾ ಇರೋ ರೈಲು ಇದು, ಕೆನು ಹಾಕುಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ? ಕಾಲು ವಾಸಿ ಆಯ್ದು. ಯಾರೋ ಧರ್ಮಾಶ್ರಯ ಈ ಉರುಕೊಳ್ಳೋ ಕೋಲು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಗೊತ್ತಿರೋರು ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡೋದು ಕಷ್ಟ ಭಿಕ್ಕೆ-ಪಕ್ಕೆ ಬೇಡೋ ಅಂದರು.

ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಹಾಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡೋನು, ಅಮೃತ ಕಾಲಿಲ್ಲ ಕಾಸುಕೊಡೀ ಅಂತ ಕೇಳೋದು ಧೂ ಹೆಂಗಪ್ಪು ಅನಿಸಿಬಿಡ್ತು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಿಕ್ಕೆ ಬೇಡಬಾರದು ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಹಳೇ ಕಸುಬು - ಕಳ್ಳಿಕಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರಾನೇ ಮುಂದುವರೆಸೋಣ ಅಂತ ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬತ್ತಾ ಇದೀನಿ....

ಅವರ ಕಥೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆನೇ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ - ಚೌಕಾಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಂತಿದೆ!

ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಅಂದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಮುಂದಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆನಬಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡ್ತಾ ತಾವು ತಮ್ಮ ಗೋಲ್ಡ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಡ್ರೆಂಪ್‌ವಾಚ್‌ನ ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಬಜ್ಜಲು ಮನೆಂಬ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಅಂದರು. ಅವರು ಸಂಜೀ ಮನೆಗೆ ಹೋಳಿದಾಗ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ವಾಚನ್ಸು ತಗ್ಗಿಂಡು ಹೋಳಿಗೋಳಕೆ ಮೂರು ಮೂರು ಜನನ್ನ ಯಾಕೆ ಕಂಡಿದ್ದಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಏನಾಯ್ದು ನನ್ನ ವಾಚು ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಮೋದಲು ಬಂದವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಂಡಿದೆ. ನಿಂದ ಹೇಳಿ ಕಂಡಿದ್ದಂತಲ್ಲ. ಅವನು ವಾಚು ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಇದೆ ಅಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಂಡಿದೆ ಅಂದರು. ಆಫೀಸರು ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಇದ್ದರು.

ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ರಿಸೆಪ್ಶನ್!

- ಎಚ್.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಎರಡು ದಕ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತ್ರ...

ನಾನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲೇಜು ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಅದ್ವಾರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಭೂತ ಪಡ್ಡತಿದ್ದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸವರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಎಂದು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲು ತಮ್ಮದೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನ್ನ ಎಂದರು.

**ನಾಟಕ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು
ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು
ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇಶೇ?**

ತಾರೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಕರೆಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಾಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೂತ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದರೂ ಬಂದು ವೇದಿಕೆ ಅಲಂಕರಿಸಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆ ಅವರದ್ದು ಚಿಂತಾಕ್ಷಾತರಾದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಗೋ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಸಲಾಯಿಸಿದರು.

ಮೂರೂ ದಿನಗಳು ಒಂದೊಂದು ನಾಟಕ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರ್ದ್ರಿಸಿದ್ದರು. ನಾಟಕಗಳ ರಿಹರ್ಸಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು ಆದರೆ ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಟಕದ ಭಾಗವಾಗಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಸ್ವೇಜಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲು ಅವರು ನಿರ್ದ್ರಿಸಿದರು. ಅದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನಂತರವೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಹುಡುಗರೇ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಧು ವರನಾಗಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರೂ

ನಾಟಕಗಳು, ಗಾಯನ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಯಾರಾದರೂ ಸಿನಿಮಾ

ಲಕ್ಷ್ಮಣವಾಗಿದ್ದ ಯುವಕರು. ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾಟಕಕ್ಕೆಂದೇ ಭಜರಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೊಡಗಿದರು. ವರಮಹಾಶಯ ಭಜರಿ ಸೂಟ್ ಹೋಲೆಸಿಕೊಂಡರೆ ವಥು ಮನೆಯಿಂದ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸೀರೆ, ಆಭರಣ ತಂದಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮೇಕಪ್ ಮ್ಯಾನ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಥುವಿನಂತೆಯೇ ಕಂಗೊಳಿಸಲುಡಗಿದನು(ಈ).

ಮದುವೆ ದೃಶ್ಯ ಅಶ್ವಂತ ಸೈಜವಾಗಿರಲು ಬಯಸಿ ನಾಟಕದ ತಂಡದವರು ನಿಜವಾದ ಪುರೋಹಿತರನ್ನೇ ಕರೆಸಿದ್ದರು. ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಮಾಂಗಲ್ಯಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾಂಗಲ್ಯಂ ತಂತು ನಾನೇನು.. ಹೇಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಷ್ಟು ಸಡಗರದ ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಆರತಕ್ಕೆ ಬೇಡವೆ? ಆದಕ್ಕೂ ವಥೂವರರು ತಯಾರಾದರು. ವರ ಹೊಸ ಸೂಟ್ ಧರಿಸದರೆ ವಥು ಮೇಕಪ್ ಕೈಚಕ್ಕಿಂದ ರಿಸೆಪ್ನ್‌ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಮಾಪಾದಾಡಳು(ನು).

ಮದುವೆ ಜೋಡಿ ಆರತಕ್ಕೆ ಕೊತರು. ಮದುವೆಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ವಥುವರರ ಜೋಡಿ ಅವರ ಕೈ ಕುಲುಕಿ ಶುಭ ಹಾರ್ಸೆಲು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ಇಡೀ ಕಾಲೇಜಿನ ಹುಡುಗರು ಅಡಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೂ ಗೊಂಡಲು. ಒಬ್ಬಾಬ್ಬರೂ ಹೊಸ ಜೋಡಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಕೈಕುಲುಕುವುದು ನಂತರ ಅವರ ಜತೆ ಪೋಳೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮದುವೆಯ ನಂತರದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದರು. ನಾಟಕದ ನಂತರ ಯಕ್ಕಾನ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಜನ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ನಾಟಕ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಸಾದರೂ ಆರತಕ್ಕೆ ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಏನನ್ನೋ ಹಿಡಿದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ವಥು-ವರರಿಗೆ ಶುಭ ಕೋರಲು! ಯಕ್ಕಾನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈಗ ಅನುಮಾನ ಶುರುವಾಯಿತು. ತಾವು ನೋಡಲು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೆಕರು ವ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಬಳಿ ಸಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲುಡಗಿದರು.

ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಹಿತೊರಿ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ವ್ರಾಂಶುಪಾಲರನ್ನು ಕಾಡತೊಡಗಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮರೂಪದನೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ನಂತರ ವ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆರತಕ್ಕೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದರು. ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಚಿನಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು.

ನಾಟಕ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಟಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಮಾರಂಭ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ಬ್ರೇಕಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್

ಉದ್ದೇಶ ಅನುಷ್ಠಾನ

- ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎ

ನಿಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯ ಅಂಗಸೌಷ್ಠವವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅಂತಹದೊಂದು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಈಗ ಉಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ - ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ಅಂಗಸೌಷ್ಠವ ಉಳ್ಳ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು. ಅದರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಿರುಬಹುದು? ಬರೋಬರಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ! ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಎಮ್ಮೆ ಬೆಲೆಯೇ ಅಪ್ಪು ಅಂತಹದೊಂದು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹರಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತನೊಬ್ಬ ಅಂಧ್ರದ (ಅಂತಹದೇ) ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಈ ಹರಿಯಾಡಿ ಎಮ್ಮೆ ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿದ್ದ ತೆಲುಗು ಬಿಡ್ಡ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ 25 ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತದಂತೆ ಈ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸೈಪ್ಪು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಸುಗಳ ಸ್ವಫ್ತಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾಡಿದ ಆಮದಾಗಿರುವ ಈ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಗ್ರಾಹಂಟಿ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಜನ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರೈಜ್ ಫಿರ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಮಾನದ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಮ್ಮೆಯ ಬೆಲೆ ದಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ಪಾಪ ನಮ್ಮ ಗಣೇಶಣ ರೆಡ್ಡಿಗಳು ಮಾಮೂಲಿನಂತಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಈ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ. ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

★ ★ ★

ಪದೇ ಪದೇ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೇವೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇತ್ತಿಚೆನ ಸಂಶೋಧನೆಯೊಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ವಾಟರ್ ಫರಷಿಯಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಚುರುಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಟು ಇನ್ ಒನ್ ಬೆನ್‌ಫಿಟ್‌ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು. ಜಲಮಂಡಳಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇದ್ದರೂ ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆ? ಇದ್ದರೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ? ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕು, ನೀರು ಕುಡಿಸಿದರೆ? ಆದರ ಫಲ ಅರಿಯಲು ಬೇರೆ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ಆಗಬೇಕೇನೋ?

★ ★ ★

ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಹೊರಗೆ ಹೊಗಿದೆ ತಮ್ಮ ಟೆಬಲ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಉಟ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಪ್ರೌಡೊಕ್ಕಿರಿಟಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಇರಬಹುದೇನೋ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸಿದು ಬಿಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ

ಪ್ರೊಡೊಕ್ಸ್‌ವಿಡ್‌ಗೂ ಓಟೆಲ್‌ ಕೆಳಗಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ ಹೇಳಿದೆ.

★★★★

ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಯಾಡಿಯೂರಪ್ಪಾಚಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಒಳಕನೆಕರೆಯವರು ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನವರೇ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಬಿಎಸ್‌ವೈ ಮತ ಮಂದಿರಗಳ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿ, ಕಂಡ ಕಂಡ ದೇವರುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಆದ್ದು ಬಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಹೋಮ ಹವನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹತಾಶಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಾಲೂ ಪ್ರಸಾದ್‌ಚಿ ಅವರು ಆದೇ ಹಾದಿ

ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ? ಮೇವು ಹಗರಣದಿಂದ ಬಜಾವಾಗಲು. ತೀವ್ರ ಹೊರಬಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಲಾಲೂಚಿ ಕಂಗಾಲೂಚಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಲಾಲೂಚಿ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ದೇವರು ದಿಂಡರು ಎಂದರೆ ಕ್ಯಾರೆ ಎನ್ಫ್ರಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಟರಮಣ ಬೆಳೆಲ್ಲವೇ? ಒಬ್ಬ ಬಾಬಾನ ಬಳಿ ಹೋದ ಲಾಲು ಮೊಬ್ಬೇಲ್ ಮೂಲಕ ರಷ್ಟಿ ದೇವಿಗೂ ಬಾಬಾ ಅವರಿಂದ ಅಶೀಕಾದ ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಇರಬೇಕು. ವ್ಯಾ ಮೊಬ್ಬೇಲ್.

★★★★

ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಸಮಿಳ್ಕೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಅಂತರ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಾತು ನೆಹರರು ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸೋನಿಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾಳೆ ರಾಹುಲ್ ಬಾಬಾ ಅವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲೂ ಕೇಳಿ ಬರಬಹುದು. ಇರಲಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರ ಸುದ್ದಿ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಶಾಸಕರ ಮತ್ತು ಬಡ ಶಾಸಕರ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಯಾವ ಸಮಿಳ್ಕೆಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅಸ್ತಿಯ ವರಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ತೇ ಬಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹಿಗಾದರೂ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬಿತಾಗುತ್ತಿದೆ.

★★★★

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಒಬ್ಬರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಜೀವಾಕ್ಷೇ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿಯುವುದು ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕಿವಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಭಲೋ ಸಲಹೆ ಇರಬಹುದು ಬಿಡಿ. ಆದರೆ ಆದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ಸಲಹೆ ದಯವಿಟ್ಟುನೀವೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಳುವ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ ಬ್ಲೋಸ್. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹವರು ಅಲ್ಲಿ ಸೀದಾ ಜ್ಯೇಶ್ವರ್ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ನೇಣಿಗಂಬ ವರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಗುವಿರಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ?

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಡೆ ಉಗಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಾಲಿದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಫನ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನಿಷ್ಪಿಯರಾಗಿರುವ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಉಗಿಯುವಂತಿಲ್ಲವೇ? ಸ್ಪಷ್ಟಕರಣ ಬ್ಲೋಸ್.

